debreceni

PÉNTEK, 1935 MÁJUS 10. XXXI. ÉVFOLYAM 106. SZÁM.

6 fillér

független Ujság

politikai napilap

Nem leszek többé polgármester

— mondotta Vásáry István csütörtökön a nyiregyházi nagy per tárgyalásának szünetében

A vád szerint Debrecen polgármesterének csodatevőnek kell lennie: ha nem folynak be a bevételek, köteles más forrásról gondoskodni — A homokkerti villamos ügyében ugyanazt csinálják most, mint Vásáry polgármester: tárgyalnak

Szombaton kerül sor a perbeszédekre

Nyiregyháza, május 9. Mikecz Ödön főispán pontosan fél 10 órakor nyitotta meg ma a debreceni főtisztviselők fegyelmi pörének negyedik napi főtárgyalását.

Még a tegnap tárgyalt, a Városi Takarék és Hitelintézetnél a Vásáry-testvéreknek folyósított váltókölcsönök ügyéhez szólal fel

dr. Miszty Károly főügyész, kérte, hogy szerezzék be a Városi Takaréktól, hogy a nekik folyósított 70,000 pengő kölcsönre mennyit fizettek be az ohati bérlők s így a bank pénze milyen mértékben látszik biztosítottnak.

Dr. Sárvay főügyész nem ellenzi a jelentes beszerzését, de csak az esetben, ha a tárgyalás folyamán erre lehetőség nyílik.

Dr. Miszty Károly: Az adatok azért fontosak, mert olyan vélemény is lehet, hogy talán ez a pénz elveszett. Holott

a kölcsönből már körülbelül 40,000 pengőt kifizettek s a többi is biztosítva van a város részére, 1936 végére az utolsó fillér is ki lesz fizetve.

Dr. Mikecz főispán: Valóban, nem közömbös a bizottság számára, hogy milyen mértékben biztosította a bank azt a pénzt.

Dr. Vásáry István polgármester: Becsatolok egy kimutatást, amely bizonyítja, hogy amíg a pénzintézet elnöke elődöm volt, a kölcsönökből behajthatatlanság címén 329,000 pengőt írtak le, míg az én elnökségem alatt csak 197,000 pengő leírás volt.

A bizottság elhatározza a dr. Miszty által kívánt jelentés beszerzését.

A legkülönösebb vád: miért nem csodatevő a polgármester?

A vádiratnak talán legkülönösebb pontja került ma sorra: vád dr. Vásáry István polgármester ellen amiatt, hogy az 1930—34. évek között eltelt időben Debrecen város bevételeiből nem tudta a költségvetési hiányt fedezni s a város kezelése alatt álló alapok, kihágási büntetéspénzek, beruházási célokat szolgáló kölcsönök összegeiből 3.758,000 pengőt fordítottak a zárszámadási hiányok pótlására.

Azt mondja a vádirat, hogy ha a város bevételei nem folytak is be pontosan, ha ezekből nem is lehetett fedezni a kiadásokat, a polgármesternek kötelessége lett volna gondoskodni más bevételi forrásokról. (Bizony, nem is lenne rossz Debrecennek egy ilyen, csodatevő polgármester...)

Bölcsen kimondja a vádirat s a vizsgálóbiztos a miniszteriális vizsgálat mérsékelt látókörű számfejtőinek vizsgálata alapján, hogy az alapok és a büntetéspénzek, beruházási összegek nem vonhatók el eredeti rendeltetésüktől. Dr. Vásáry Istvánnak az a védekezése, mely szerint a város más jövedelmeinek be nem folyása miatt nem tudták volna másként kifizetni a planírozási munkák, hősi emlékmű, 50 km. külsőségi gyalogjáró, kertségrendezés vállalkozóinak és munkásainak a béreket és vállalkozói díjakat, nem tudták volna kifizetni a tisztviselőket, nem tudták volna előlegezni azoknak az egyes minisztériumoktól megbízást kapott munkálati költségeket, amelyeket a minisztériumok csak utólag térítenek meg a városnak s nem tudták volna megszervezni az inségakciókat sem.

A vádirat azt mondja: ez csak magyarázza, de nem menti azt a tényt, hogy a város kifizette a tisztviselőket, vállalkozókat, munkásokat, vagyis végeredményként nem hagyott éhenhalni egész tereg exisztenciát.

(A vádirat nem beszél arról, hogy mi lett volna Debrecen közgazdasági életével, ha ez a csaknem négymillió pengő éppen a legválságosabb években nem jutott volna be a város közgazdasági vérkeringésébe?)

A polgármester védekezésében rámutatott arra is, hogy a városi számvevőség a költségvetés keretében szabadon enged kiutalást évközben, de csak a zárszámadásban derül az ki, hogy valóban befolyt-e az a fedezet, amelyet a költségvetés kijelöl. A polgármester nem vonható felelősségre, ha kiutalását ellenjegyzi a számvevőség s a számvevőség jogosan ellenjegyez olyan kiutalást, amely a költségvetés keretén belül van.

Természetes az, hogy az inségakció napibéreit ki kellett utalni, ha még az inségakció fedezete, az inségadó nem is folyt be. Nem lehet feltűnő, hogy ha az egész ország nehéz gazdasági helyzetben van, akkor Debrecen is súlyos gondokkal küzd s nem tudja minden bevételét az előirányzat pillanatában a pénztárba tenni.

Minden kiadásnak megvan a kellő fedezete, amely a házak eladásából, az inségadókban, a járdahozzájárulásokban, amelyek be fognak folyni.

Ez természetes, minden városnál így van — mondja az egyik fegyelmi bíró

Dr. Vásáry polgármester: Méltóságos elnök ur, Debrecen városnak van 2.400,000 pengője, amely a vásárcsarnok építésére volt szánva. Ez nem használtatott fel. A régi kórház épületéből befolyt 800,000 pengő. Parcellázásokból többszázezer pengő folyt be Ezek mind a város tulajdonai voltak s ha összeadjuk ezeket, már nagyobb összeg jön ki, mint amennyire az alapokból állítólag sérelmesen elköltött pénzek rugnak. Kérem tehát, méltóztassék konkretizálni, hogy mely alapokból mennyi pénz fordíttatott sérelmesen a folyó háztartási kiadásokra.

Mikecz főispán: A belügyminiszteri vizsgálat 1934 július 4-én házipénztári zárlatot tartott. A jelentés erről itt van, de hogy mely alapok pénze fordíttatott folyó kiadásokra, az nem állapítható meg.

Dr. Kovách Elek ny. közjegyző, tanácsbíró: Mi volt a szokás Debrecen városnál, felhasználták e a letéti pénzeket és a büntetéspénzeket minden közgyűlési határozat nélkül a folyó kiadásokra?

Dr. Vásáry Minden további nélkül. Hiszen

egyesített pénzkezelés van és egyetlen bankóra sincs ráírva, hogy az letét, vagy büntetéspénzt, vagy beruházási célokat szolgál.

Dr. Kovách: Ez természetes. Minden városnál így van.

Dr. Vásáry: Méltóztassék megengedni, hogy bemutassam a számvevőségnek egy jelentését félévvel polgármesterségem előtt. Ez a jelentés megállapítja, hogy a jövőben 5 millió pengő teljesen fedezetlen útburkolási kiadás vár arra, hogy beilleszkék a városi költségvetésbe. Ám ez a beillesztés semmiesetre sem illeszthető be a költségvetésbe anélkül, hogy a város számára új jövedelmi forrásokat nyitnánk meg.

Ez az útburkolás az én polgármesterségem előtt hajtatott végre s én egyebet nem tettem 6 év óta, mint sürgettem annak a burkolási szabályrendeletnek a jóváhagyását, amely egyedül adhatta meg a fedezetet az útburkolás 5 milliós költségéhez. Ezt a szabályrendeletet egy hónappal ezelőtt hagyták jóvá s így csak most lehet a burkolások negyedrészének a háztulajdonosokra hárításával, a többinek az útadó terhére fedezetet teremteni...

A homokkerti villamos körül

Dr. Vásáry polgármester, a főügyész és Borsos József műszaki tanácsos ellen szól a következő vádpont. Azt mondja a vádirat, hogy a Debreceni Helyi Vasút Rt. ügyében oly határozatot hozott a városi közgyűlés, hogy hajlandó a HÉV-et a villamosnak a Homokkertbe való kivezetése alól felmenteni, ha a Szabó Kálmán ucca kikövezésére 1932 október végéig 200,000 pengőt folyósít s aztán a homokkerti közlekedést autóbusszal oldja meg, ha azonban ez nem történnék meg, pert indít a villamos kivezetése iránt. Ez a per nem indult meg, mert

a polgármester azon határozata, hogy miután a pénzt nem fizették meg, a pert indítsa meg a tiszti főügyész, — nem jutott el a főügyészhez. Körben különben is a főügyész megállapította, hogy nehéz a HÉV-et a villamos kivezetésére per útján bírni, mert a per megindítása kockázatos.

A HÉV számára az engedély még nincs meg s a város kereseti joga csak akkor áll be, ha az engedélyt a HÉV a hozzá intézett felhívás után 12 hónap alatt nem szerezné meg. 1934-ben intéz aztán a város csak felterjesztést a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve az engedélyezés tárgyalásának megtartását. A hosszú késedelmet azzal hozza kapcsolatba a vád, hogy Vásáry polgármester a HÉV-nél tiszteletdíjjal jutalmazott alelnök s így nem vitte keresztül a villamosépítést a HÉV érdekeire tekintettel.

Dr. Vásáry István polgármester védőiratában előadja, hogy a kereskedelmi minisztérium leirata azt az információt közli, hogy megfontolandó: a vonal kiépítése időszerű-e s ha megnyerné is a város a pert, az még nem jelentené a villamos kiépítését, mert a HÉV arra a pénzt nem tudja előteremteni.

Nem akarta tehát belevinni a várost egy 180,000 pengős perbe, amelyről minden illetékes tényező azt mondta, hogy a városra kilátástalan.

A HÉV igazgatósági ülsén ő maga igyekezett rávenni az igazgatóságot a vonal kiépítésére, tehát mint alelnök is a város érdekeit képviselte.

— Méltóztassék felolvasni a védiratnak azt a részét is, amelyben előadom, hogy

amikor én a HÉV igazgatósági ülésén a kiépítés mellett érveltem, akkor a földmívelésügyi minisztérium jelenvolt képviselője azt javasolta, hogy az építés helyett inkább tárgyaljon a vasút a várossal.

Felolvassák a bizonyítékait annak, hogy a HÉV nem is kérhetett építési engedélyt a homokkerti vonalra, mert a belügyminisztériumban nem hagyták jóvá a közigazgatási bejárást.

Dr. Mikecz főispán: Most megindították a pert?

Dr. Vásáry: Megindították s aztán szünetelőbe tették s

azt csinálták, amit eddig mi: tárgyaltak a HÉV-vel, mert a villamos kivezetése per útján nem vihető keresztül.

Még kisebb HÉV-ügyek

Sérelmezi a vádirat, hogy a HÉV-en a négyzetméterenkénti 20 filléres területhasználati díjat nem hajtották be 10 éven át, de ezen a címen nem emel vádat a polgármester ellen, mert ő csak az esetben lenne felelős, ha a mulasztás tudomására jutott volna s nem intézkedett volna az előadó, vagy a számvevő megbüntetése végett.

Vád az is, hogy a HÉV nem tartotta karban a sineket, sok helyütt pocsolya keletkezett, vagy fű nőtt a pályán. Ezért sem felelős Vásáry, ellenben fegyelmileg megbüntetendő Borsos József műszaki tanácsos, akinek a pályatest felügyelete ügykörébe tartozott.

A polgármester védiratában megállapította, hogy

polgármestersége alatt a területhasználati díj nem referáltatott s így nem is írható terhére, mint azt a belügyminiszteri leirat tette. A pályatest karbantartása ellen nem lehetett kifogást emelni,

azt a HÉV már a forgalom fentartása érdekében is elvégezte kifogástalanul.

A csatornabekötési díjak

Vád Borsos műszaki tanácsos és Vásáry polgármester ellen az is, hogy a Kassa úton és a Horthy Miklós úton létesített csatornák után a bekötési díjakat nem vetették ki a háztulajdonosokra — 13,903 P értékben. Magáncsatornát azonban — mint dr. Vásáry polgármester és Borsos tanácsos védirata kimutatta — csak 6—6 helyen kötöttek be a két úton s így ezen a címen 375 P volt kivethető s kivettetett s így a város nem károsodott.

Miszty főügyész perköltségei

A délutáni tárgyaláson a következő vádpont dr. Miszty főügyész költségelszámolásai és a magánfelek érdekében teljesített munkadíja körül forog. A vád lényege az, hogy a főügyész a per befejezése előtt, vagy behajthatatlan követelések perköltségeit s kiadásait felvette.

Dr. Miszty védiratában elmondja, hogy ugyanakkor a befejezett perekre a már befolyt követelésekből nagy előlegeket adott. Bizonyíték erre, hogy a folyamatban levő perekre utódja már most 4000 pengő költséget igényelt.

Az előző tiszti főügyészek gyakorlata az volt, hogy a követelések befolyt részeiből elsősorban a netáni perköltségek egyenlítendők ki. Az állam ugyanezt követi az alapítványok birtokainál.

Dr. Miszty személyesen felszólal és ismerteti az előző főügyész, dr. Magoss György egy levelét. Ez a levél igazolja, hogy a város főügyészei 1866 óta követték ezt a gyakorlatot, amelyből kár a városra nem származott.

Szemléltető példával is igazolja ezt Miszty főügyész.

Amíg utóda már eddig is 4000 pengő előleget kapott a költségekre, addig neki, dr. Miszty Károlynak ma is 5000 pengőt meghaladó követelése van Debrecen várostól,

amelynek tehát ő hitelezett s amelytől így jogtalanul nem vett fel pénzt.

Könyvszelvény „DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG előfizetői részére.

SPRINGER JÓZSEF könyv-, fotoüzletében

Ezen szelvény felmutatója teljesen ingyen megkapja Springer Bükk, Mátra kalauza I. kiadását, míg a készlet tart.

A bor- és sörfogyasztási adó ellenőrzése

Vád Vásáry István polgármesterrel szemben az, hogy azzal a bor- és sörfogyasztási adórendszerrel szemben, amely a kiskereskedőket, korcsmárosokat külön-külön ellenőriztette, Debrecen város tanácsa olyan rendszert léptetett életbe, amely szerint a bor- és sörnagykereskedőnél szedték be a fogyasztási adót s így a kereskedő raktárát ellenőriztették. A nagykereskedő így felelős volt az adóért s feleslegessé vált az a rendszer, amely fogyasztási adóellenőrök pandur-rajával cirkálta a környéket s gyakorolta az ellenőrzést.

Debrecen rendszere, amely a nagykereskedőt ellenőrzi, annyira helyes, hogy maga az állam is ezt a rendszert követi a szeszadó ellenőrzésénél.

A vádirat, nyilván abban a hitben, hogy a régi fogyasztási adóellenőrök valamennyien legalább is egyetemi profeszszori képesítéssel rendelkeztek — hibáztatja, hogy a debreceni rendszer a sorompóőröknek az ellenőrzésnél fokozott szerepet juttat, mert a sorompóőrök alacsonyabb intelligenciájúak.

Debrecennek ez a józan rendszere ellentétben áll valóban a fogyasztási adó szabályrendelettel, de az élet kívánságait elégíti ki s így helyesebb.

Különben is a rendszer oly régóta van érvényben, hogy az esetleges fegyelmi vétség elévült.

Orth. kóser házikoszt kihordásra is nagyon olcsón KLEIN étkezde, Piac u. 70.

A gyorsíró munkája körül

Székely Andor hirlapíró évek során végezte azt az óriási munkát, hogy gyorsírta és átdiktálta a városi kisgyűlések, közgyűlések, takarékossági bizottság és más fontosabb tanácskozások vitáit. Az évek során át végzett, rendkívül terhes munka némi jutalmául rendbehoztak számára egy elhanyagolt állapotú lakást a városi villákban s ezt valóban olcsó bérért megkapta. A város érdekében végzett munkával arányban nem álló jutalmazást a vádirat kifogásolja és Vásáry István polgármester fegyelmi felelősségének a kimondását kéri. Székely Andor lakásánál havi 50 pengő kedvezményt kapott, amivel szemben a városi közgyűlés havi 400 pengőt szavazott meg számára s ez a fizetés soha folyósításra nem került.

Nem is intézkedhetett a polgármester, mert szabadságon volt

Kovács Gyula és társa fakitermelők a várostól tartozásaik elengedését kérték. Ez megtörtént. A vádirat most dr. Vásáry István polgármestert vonja felelősségre érte. A polgármester elmondja, hogy az adósságelengedésre vonatkozó határozat meghozatalának időpontjában szabadságon volt.

A tiszti főügyész bútorai

Dr. Miszty Károly a tiszti főügyészi irodát bebútorozta s írógépekkel felszerelte. Ezt a város 1550 pengőért átvette. A vád szerint a berendezést nagyon magasra becsülték a becslők.

Dr. Vásáry István bemutatja körrendeletét, amelyben a jogügyletekkel, melyek a rendes költségvetésen kívüli kiadásokkal kapcsolatosak, magának tartja fenn a döntést. A bútorok vétele nem tartozott ezek közé s ebben nem is intézkedett.

Dr. Miszty Károly: 8—10 évig ingyen használta a város a bútoraimat s most az van rólam állítva, hogy én toltam azokat a város nyakára.

Ezután reggel fél 10 órára halasztotta az elnök-főispán a főtárgyalást.

A perbeszédekre csak szombaton kerül sor.

Nem leszek többé polgármester, fogjanak más bolondot

A nyiregyházi nagy fegyelmi tárgyalás egyik szünetében érdekes beszélgetés folyt le Sárvay Elek dr. főügyész és dr. Vásáry István polgármester között. Debrecen város ügyeinek megbeszélésével kezdődött a beszélgetés, amelynek végén keserűen fakadt ki a polgármester:

— Nem tudok elképzelni olyan esetet s nincs olyan kincs, hogy még egyszer polgármesterséget vállaljak. Mutassanak nekem még egy olyan debreceni polgármesterséget, aki olyan szerényen hagyja ott az állását, mint ahogy én ott hagyom.

Hallgatói kapacitálták dr. Vásáry Istvánt, hogy ne tegyen ilyen elkeseredett kijelentéseket. Mire így felelt:

— Soha nem leszek többé köztisztviselő. Hogy én mennyit éjszakáztam, mennyi gondot viseltem a városomért, mennyire igyekeztem fejleszteni, szépíteni, gazdagítani! És ez érte a jutalmam. Nem, én nem megyek vissza. Fogjanak más bolondot!

Rubinstein Erna elvált ifjú férjétől

Budapest, május 9. Annakidején sokat foglalkoztatta a nyilvánosságot *Rubinstein* Erna szerelmi regénye. A hegedűművésznő ugyanis édesanyja tiltakozása ellenére eljegyezte magát *Strauss* Sándorral, egy budapesti szállodtulajdonos alig húszesztendős fiával.

Később Rubinstein Erna kijelentette, hogy nincs szándékában férjhez menni, az esküvő azonban mégis megtörtént. A házastársak azonban nem sokáig éltek együtt, konfliktusok keletkeztek közöttük, amelynek az lett az eredménye, hogy megindult a válóper.

A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta a válóper ügyét, s amikor a bíró a feleség foglalkozását kérdezte, Rubinstein Erna így felelt:

— Színművésznő.

A zárt ajtók mögött lefolyt válóperi tárgyalás nem tartott sokáig és a bírósági döntés felbontotta Rubinstein Erna és Strauss Sándor házasságát.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

Schussnigg Mussolinival, Jeftics Suvich-csal tárgyal

Anglia feszült érdeklődéssel várja Hitler nyilatkozatát

London, május 9. Az angol közvélemény feszült érdeklődéssel várja Hitler Adolf kancellár bejelentett beszédét, amelyet az egybehívandó birodalmi gyűlésen szándékozik elmondani. Ugy tudják, hogy

a kancellár ebben a beszédében ismerteti majd Németország álláspontját a stresai határozatokkal kapcsolatban

és ebben a beszédében válaszol majd az angol alsóházban elhangzott Németország érdekeit érintő miniszteri nyilatkozatokra.

Angol kormánykörökben számolnak azzal, hogy

Németország a legközelebbi napokban jegyzéket intéz az angol kormányhoz,

amelyben a legutóbb megkötött francia-orosz segélynyujtási egyezményt és a locarnói egyezmény között fennálló állítólagos ellentétek tisztázását kéri.

A *Morning Post* diplomáciai munkatársa ezzel kapcsolatban azt írja, hogy mérvadó angol kormánykörök felfogása szerint a francia-orosz megállapodások semmiképpen sem érintik Anglia garanciakötelezettségeit, amelyeket a locarnói szerződésben vállalt és

Anglia nem tartaná kötelességének, hogy Németország segítségére menjen, abban az esetben, ha Franciaország a szovjet támogatására a rajnai zónába küldené csapatait.

Ezt a magatartást — írja a tudósító —, azzal indokolják, hogy a francia-szovjetorosz egyezmény tisztán defenzív jellegű és az egyezményben meghatározott intézkedések csak a Népszövetség döntése után lépnek életbe. Németország — írja tovább a *Morning Post* —, tehát semmiféle előnyt nem várhat abból, hogy Anglia újból nyilatkozatot tett a locarnói szerződésben vállalt kötelezettségeinek a megtarására. Ezt a nyilatkozatot, abban az esetben, ha kérik, természetesen megteszik, ez azonban semmiképpen sem befolyásolja a francia-orosz gyezményt.

A *Daily Telegraph* diplomáciai tudósítója a külpolitikai helyzetről írva, annak a várakozásának ad kifejezést, hogy Hitler Adolf kancellár nagy érdeklődéssel várt beszéde alapján újból megindulhatnak a tárgyalások. A lap úgy véli, hogy

az elkövetkező tárgyalások elsősorban a megkötendő légi egyezményre fognak vonatkozni.

Anglia, Franciaország és Olaszország kormányainak most dönteniök kell abban a kérdésben, hogy ezt a légi egyezményt a londoni jegyzőkönyvek keretében kössék-e meg. A német légi fegyverkezésre való tekintettel ugyanis

meg kell változtatni azt az eredeti tervet,

amelynek értelmében a légi egyezmény a légi fegyverkezés korlátozását is tartalmazta volna. A három kormány arról tárgyal, hogy a légi Locarnót elválasztják a londoni közlemény többi biztonsági javaslatától. Dönteni kell arról is, hogy a tervbevett légi egyezményben résztvevő hatalmak légi haderejének felső határát milyen mértékben állapítsák meg. Angol vélemény szerint

1600 úgynevezett front-repülőgép az a feltétlen minimum, amelyet Anglia két éven belül elérhet.

Ezerhatszáz front-repülőgép erősségünek tartják jelenleg a francia légflottát.

A *Daily Herald* diplomáciai levelezője szerint Hitler legközelebbi külpolitikai nyilatkozatában ki fogja jelenteni, hogy

Németország kész a római dunai értekezleten résztvenni,

de továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy az osztrák függetlenségi egyezményben úgy határozzák meg a benemavatkozás fogalmát, hogy az egyaránt kizárja mind a német, mind az olasz befolyást Bécs felett és ne biztosítsa feltétlenül egyes meghatározott kormányzati rendszerek fennállását Ausztriában.

A hírek szerint Mussolini mindenesetre megvárja Hitler nyilatkozatát s csak azután intézkedik Németország meghívását illetőleg.

Róma, május 9. *Jeftics* jugoszláv külügyminiszter valószínüleg a jövő hét végén Velencébe érkezik, ahol találkozik Suvich államtitkárral.

Az olasz-jugoszláv megbeszélések a dunai értekezlet előkészitésére vonatkoznak.

Szállongó hírek szerint Benes és Titulescu látogatása egyelőre nincs tervbe véve. Jeftics nem, mint kisantantképviselő, hanem kizárólag, mint jugoszláv külügyminiszter folytat tárgyalásokat.

Róma, május 9. *Schuschnigg* ma délután 15.34 órakor Firenzébe érkezett. Hivatalos jelentés szerint a kancellár kizárólag pihenés céljából jött Olaszországba, mindamellett

kétségtelen, hogy Mussolinival találkozni fog.

A találkozásra minden valószinüség szerint vasárnap kerül sor.

900.000 pengőt fordítanak új népiskolák épitésére

A Ház elfogadta a közoktatásügyi igazgatási törvényjavaslatot

Budapest, május 9. A Ház mai ülését 4 óra után néhány perccel nyitotta meg *Sztranyavszky* Sándor elnök.

Bornemissza Géza miniszter benyujtotta az iparügyi, valamint a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumról szóló törvényjavaslatot. A Ház a törvényjavaslat tárgyalására a sürgősséget kimondta.

Ezután folytatták a közoktatásügyi igazgatásról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Az első felszólaló *Pintér* László a valláserkölcsi nevelés fontosságát hangoztatta.

Drózdy Győző: A technikai nevelésre is súlyt kell helyezni. A javaslat tapintatosan oldja meg a felekezeti iskolák igazgatását s felügyeletét. Sok helyen azonban

tulságosnak tartja a decentralizációt.

A javaslatot elfogadja.

Törs Tibor a tanulmányi körzeti iskolai felügyeletet tartja a törvényjavaslat legfontosabb részének.

Schandl Károly hangoztatta, hogy a népnevelésnek ki kell terjeszkedni a jó állampolgári nevelésre is.

Esterházy Móric gróf rámutatott arra, hogy bármennyire kívánatos is a decentralizálás, nagyon óvatosan kell eljárni ezen a téren. Nálunk a közigazgatás akaratunkon kivül a napi politikába sodródik, másrészt pedig a keleti fatalizmus és nyugati bürokratizmus váltógazdasági érvényesül.

A téli gazdasági tanfolyamok szerinte kitünően beváltak, csak arra kellene törekedni, hogy a kis- és középgazdák ne legyenek lelki okokból tartózkodóak és bizalmatlanok

az ott elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazásával szemben. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Ezután *Hóman* miniszter állott fel szólásra. A javaslat végső ideális célja egységes nemzeti világszemlélet kialakítása. Ezt csak úgy érhetjük el, ha először

biztositjuk a tanerők képzésének legmagasabb fokú tökéletesitését, másrészt a tanerők munkásságának állandó és céltudatos irányitását, felügyeletét és ellenőrzését.

Ezzel kapcsolatban rámutatott a sajnálatos tényre, hogy a felekezeti harc szitása napjainkban nem mondható szokatlan jelenségnek. Ez — mondotta a Ház nagy tapsa közepette, — a nemzet pusztulására fog vezetni. Az iskolai felügyelők, a tanárok és tanítók közül kerülnek ki, ők lesznek a gerincei a nemzetnevelés irányításának s felügyeletének, de az adminisztrációnál a szakszerü igazgatásra való tekintettel szükség van jogászokra is. Hangsúlyozta, hogy politikai szempontok sohasem vezették és nem is fogják vezetni a tanügyi állások betöltésénél.

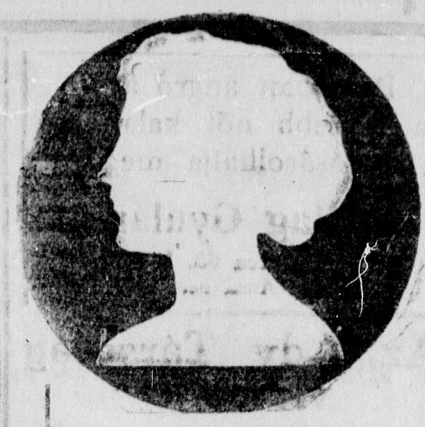
A népoktatás fejlesztésére továbbra is nagy gondot kiván fordítani, a népiskolák épitésére 900.000 pengőt kiván előirányozni.

A gazdasági szakoktatásról szólva, bejelentette, hogy a szakipari oktatást átveszik a kultuszminisztérium hatáskörébe. (Taps.) Ha ott is marad a földmivelésügyi minisztériumban néhány iskolatipus, mint pl. a téli tanfolyamok, ez nem jelenti a kooperáció lehetetlenségét.

A kultuszminisztérium fennhatósága alatt álló 52 önálló gazdasági népiskolában egy-egy téli tanfolyamot állit fel.

Ezután a miniszterelnök beterjesztette az 1933—34. évi zárszámadást s az erről szóló számszéki jelentést.

Müller Antal felszólalása után a Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Látogassa meg
A NEMZETKÖZI VÁSÁRON
Dr. OETKER-pavillonját
ahol ingyen kapja a második kiadásu
„FÉNYKÉPES VÉNYKÖNYVET",
amely befőzőrecepteket is tartalmaz
Postán is ingyen és bármentve küldi:
Dr. OETKER
BUDAPEST, VIII., CONTI-U. 25

HURRÁ!

gyerünk a Pál-uccai fiukhoz a

Vigszinházba.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Detailban angró áron
a legszebb női kalapokat
vásárolhatja meg
Csillag Gyulánál
Piac ucca 63. I. emelet.
Szent Anna uccával szemben.

Az Ady Társaság vitaestje

E hó 11-én szombaton este 6 órakor az *Ujságiró Clubban* az Ady Társaság vitaestet rendez. A bevezető előadást Tóth Béla tanár, az Ady Társaság tagja tartja Hungarologia vagy, ami a magyar tudományból hiányzik címen. Az előadáson belépődíj nincs, minden érdeklődőt szivesen lát az Ady Társaság vezetősége.

Egyházi élet

A református népoktatási bizottság csütörtökön délelőtt 9 órakor tartotta egyházkerületi előkészítő ülését a Kollégium dísztermében. Az ülésen megbeszélték mindazon tervezeteket részleteiben és egészében, amely tervezeteket a bizottság a május 22-én összeülő egyházkerületi közgyülés elé fog terjeszteni.

*

A Piac uccai egyházrész vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros templomi ünnepélyt rendez a Kistemplomban. A műsor keretében zenei és irodalmi számok lesznek, továbbá egy előadás a „Látható és láthatatlan egyház" című előadásciklusból, amelynek bevezető előadását Uray Sándor tartotta. A most következő előadó: *Révész* Imre dr. egyháztörténelmi professzor. A templomi ünnepélyre mindenkit szeretettel vár az egyházrész vezetősége.

*

Karácsony Sándor dr. bibliaköre a magyarevangéliumi keresztyén diákok „Pro Christo" szövetségének rendezésében ma délután 6 órai kezdettel lesz a központi egyetemen. Érdeklődőket szeretettel várnak.

*

Az ispotályi ref. egyházrész csütörtökön délután értékes vallásos előadást rendezett a téglaskerti népiskolában Molnár Ferenc parochus-lelkész kiemelkedő előadásával.

*

Férfiak részére tart bibliakört Soós Béla dr. parochus-lelkész ma délután negyd 7 órai kezdettel, a Csapó uccai ref. egyházrész Szappanos ucca 14. szám alatti gyülekezeti otthonában.

*

A protestáns egyetemi hallgatók vasárnapra esedékes istentiszteletе — elmarad.

*

A debreceni református theológusok legközelebbi faluszemináriumában Gál István tanárjelölt, az Apolló szerkesztője fog előadást tartani „A magyarság és a középdunamedencei népek életkérdéseinek elválaszthatatlansága" címen. — Ugyanakkor Erdős Jenő kritikus, a Magyar Út szerkesztője „Német maszleg: görög áfium" címen tart az ő szokott szatirikus modorában érdekesnek ígérkező felolvasást. Pénteken a szokott helyen és időben tartandó előadásra érdeklődőket szivesen látnak.

A TIKÁV Hirei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBÓCZY U. 2. TELEFON 10-19, 10-20.

Milyen utazási kedvezmények vannak a TIKÁV alatt?

A kállítás és a vásár irodájához gyakran fordúlnak kérdéssel aziránt, hogy Csehszlovákiából, Romániából, Ausztriából, általában külföldről jövők milyen kedvezményben részesülnek.

Éppen ezért indokoltnak tartjuk, hogy a közönséget errevonatkozóan részletesen felvilágosítsuk.

A TIKÁV a külföldről jövők részére egy nemzetközi vásárigazolványt (Messeausweiss) bocsát ki, amelynek ára Ausztriában 4 schilling, Csehszlovákiában 18 csehkorona, Romániában pedig 100 lei.

Ezen vásárigazolvány alapján a vásárigazolvány tulapdonosa díjmentesen meglátogahatja a vásárt, azután bárhonnan jön, a vízumot utólagosan a vásár területén kapja meg, azt nem kell a mi külképviseleti hatóságainknál beszereznie és végül fél vízumdíjat fizeti.

Az Ausztriéából jövők III. osztályon 25 százalékos, az I. és II. osztályon jövők 33.3 százalékos kedvezményt kapnak.

A Csehszlovákiából jövők bármilyen kocsiosztályon utaznak, 33.3 százalékos kedvezményt kapnak.

A magyar vonalakon a vásárigazolvány alapján a magyar határtól Debrecenig és vissza 50 százalékos kedvezményt élveznek.

A kedvezmény 1935. évi június hó 2-ának 0 órájától, június 16-ának 12 órájáig tart a Debrecenbe utazók számára és 1935. évi június 6-ának 12 órájától, június 18-ának 24 órájáig a Debrecenből elutazók számára.

Ha valaki vásárigazolványt külföldön lakó ismerősei részére vásárolni akar, azt Debrecenben a Menetjegyirodában, vagy pedig a kereskedelmi és iparkamarában is megvásárolhatja.

A belföldi vásrigazolvány távolsági fokok szerint különböző árú. 100 km-ig 1.20 P, 100—200 km-ig 1.50 P és 200 km-en felül 2.— P. Ez a vásárigazolvány is kapható lesz májuse hó 15-től kezdve valamennyi Menetjegyirodában.

A pörlekedő testvér különös trükkje: a nénjével akarta megfizettetni az ellene vitt pere költségeit

Vajó Miklósné, született *Nagy* Zsuzsanna, 56 éves szikszói lakos évtizedek óta a szokottnál lényegesen nagyobb mérvű testvéri szeretetet ápol szívében nénje, özv. *Ungvári* Andrásné iránt. A nagymérvű vonzalom következtében évek óta a polgári és büntetőperek sokaságát akasztják egymás nyakába. Az utóbbi öt évben ugyanis Ungváriné is viszonozza a szeretetet a perrendtartás szabályai szerint.

A pereskedés folytán, már mindketten csaknem teljesen tönkrementek. A perek azonban folynak tovább.

Legutóbb egy hamis vád címén folyó eljárásból kifolyólag Vajóné 8 havi börtönt nyert a rokoni pörlutrin, a nyeremény azonban még nem jogerős.

Erre elhatározta, hogy kézből megkontrázza nénjét. Ügyvédje ugyanis még 1932-ben figyelemeztette az ősperlekedő Vájónét, hogy ingyen nem vezetheti a családi pereskedést, tehát keressen ügyfele valakit, aki jótáll a költségekért. Vajóné 1932 június 2-án meg is jelent egy jótálló okmánnyal, melyre

ceruzával Ungvári Andrásné neve volt irva jótállásvállalóként.

Az ügyvéd erre elküldte postán Ungvárinénak az okmányt, hogy szíveskedjék pennával is aláírni. Ungváriné azonban nem szíveskedett. Elsősorban is a guta környékezte az okmány láttára, aztán elment húga lakása elé és ennek férjénél hevesen tiltakozott a hasonló testvéri szertetetjelek elkövetése ellen. Az ügyvédnek pedig nem válaszolt. Vajóné később újra elment az ügyvédhez, aki tintával aláírt jótállást kért. Vajóné hozott is egyet, ott ragyogott azon is Ungváriné neve. Később Ungváriné megtudta húga újabb tényekedését, s ez az ügyvéd tudomására is jutott, aki összeszidta kliensét. Ungváriné azonban ragaszkodott a jogi formák között viruló testvéri vonzalomhoz és

és feljelentette magánjogász húgát kétrendbeli magánokirathamisítás büntettéért.

A miskolci törvényszék Vajóné újabb vonzalmi kitörését 7 hónapi börtönnel találta felmérhetőnek. Vajóné fellebbezett. A tárgyaláson ártatlanságát hangoztatta és tagadta a cselekmény elkövetését. A bűnügyi nyilvántartó azonban olyan tekintélyes multbeli rovásokról számolt be Vajónét illetőleg, ami a törvényszéket is meglepte. Vajóné három bűncselekményt elismert, azonban felmutatott egy szintén Nagy Zsazsa névre kiállított anyakönyvi kivonatot, hogy a többit ennek ismeretlen lélek- és névrokona követte el.

A fellebbezés folytán az ügy a debreceni tábla elé került. A tárgyaláson a vádlott védője becsatolt egy nyilatkozatot, melyben

Ungváriné kijelenti, hogy miután mindketten tönkrementek a pörlekedésben, kibékültek és ő a „haragból" tett feljelentést visszavonja.

A békegalamb azonban későn jött. Hivatalból üldözendő cselekményről lévén szó, a tábla nem vehette figyelembe a megható kibékülést és helybehagyta a 7 hónapi börtönt Vajóné javára. Az ítélet nem jogerős, mivel a védő fellebbezett.

Carducci-ünnep

A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetemen Giosué Carducci, a halhatatlan olasz költő születésének 100 éves ofrdulója emlékére május hó 12-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor a központi épület díszudvarán egyetemi közgyűlést tart. Az egyetemi közgyülés rendje:

1. Giovinezza, Énekli a református kollégiumi kántus. 2. Dr. Varga Zsigmond e. i. Prorector megnyitó beszéde. 3. Báró Villani Lajos m. kir. követségi tanácsos emlékbeszéde. 4. Fleri Renato olasz lektor: Carducci, Petőfi, Ady. 5. Wallisch Oszkár olasz lekor: Carducci, mint ember. 6. Mihályi József bölcsészettanhallgató előadja Carducci: Nell'annuale della fondazione di Roma c. költeményét. 7. Himnusz. Énekli a református kollégiumi kántus.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes tesmészetes **„Ferenc József"** keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Vége a tengerész-romantikának

Newyork, május 9. Hosszú évtizedek óta virágzott már a gőzhajózás, de a tengerészeti statisztikák tanusága szerint a vitorlás hajók száma még mindig felülmulta a gőzösökét. Most azonban, hogy már a gőzhajókat is kezdi kiszorítani a motorhajó, úgylátszik, végleg bealkonyodik a tengeren a vitorlásnak. Sok vitorláshajó szeli még ma is az óceán habjait, de — eladni már jóformán egyáltalán nem lehet vitorláshajókat.

A legutóbb egy 431 tonnás amerikai háromárbócos vitorláshajót, amely kitünő állapotban volt, már heteken át kiába kínáltak eladásra a newyorki kikötőben s tegnap végül is nem nagy összegért, 25 dollárért, vagyis 150 pengőért akadt végre nagynehezen gazdája. A jutányos bevásárlást egy portugál ember végezte s általában érdekes, hogy a tengeri közlekedés mai legódivatubb eszközét, a vitorláshajót leginkább még a portugálok vásárolják: a tengerek egykori pionírjai s leghatalmasabb urai.

Ami Budapestnek a Nemzetközi Vásár,
az Debrecennek a Tiszántuli Vásár
Jelentkezzék a kiállításra!

Légvédelmi polgári bizottságot alakít Debrecen

Budapesti paritásban követelik a bérlőktől a terménybért

Debrecen város törvényhatóságának kisgyülése csütörtökön délelőtt 10 órakor báró *Vay* László főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelynek tárgysorozatán alig néhány ügy szerepelt.

A kisgyülés javasolja a közgyülésnek, hogy gyorsíró alkalmazásának mai rendszerét megszünteti, az eddig alkalmazott hirlapíró szolgálatait tovább nem veszi igénybe és a neki adott csekély lakbérkedvezményt megvonja, a gyorsírói munkákat pedig ezután városi tisztviselők végezzék.

Javasolja a kisgyülés. hogy

alakitsa meg a közgyülés a polgári légvédelmi bizottságot

s annak tagjai legyenek a polgármester elnöklete alatt a katonaság, a rendőrség, tűzoltó és mentőintézmény, az egyetem, az iparkamara és ipartestület és más hatóságok és intézmények kiküldöttei. Ez a bizottság dolgozzon ki javaslatot, a törvényhatóság pedig intézzen felíratot a parlamenthez légvédelmi törvény soronkívüli megalkotása iránt.

Az egyes vasuttársaságok igazgatóságába és felügyelőbizottságába a város képviseletében tagok kiküldése

ügyében a kisgyülés azt az álláspontot foglalta el, hogy a Hév igazgatóságába ez idő szerint nem jelöl ki senkit, illetve a kiküldést felfüggeszti, mert a város a Hév.-vel a homokkerti villamos miatt perben áll. E társulat felügyelőbizottságába *Ary* Lajos főszámvevőt jelölte. Jelölte továbbá a Debrecen-Nyirbátori Helyi Érdekű Vasut igazgatóságába dr. *Vargha* Elemér h. polgármestert, felügyelőbizottságába dr. tunyogi *Szűcs* Gézát, a hajdunánási vasut igazgatóságába dr. *Vargha* Elemér h. polgármestert, a felügyelőbizottságba *Horváth* Andrást, Ily értelmű javaslatot tesz egyben a közgyülésnek is.

Ennél a kérdésnél dr. *Markovits* Elemér kifejtette, hogy

elvi okokból helytelen, hogy akár tisztviselő. akár bizottsági tag kiküldetésekért külön jutalmakat fogadjon el,

annál inkább, mert könnyen az lehetne a látszat, hogy az így külön jutalmazott tisztviselő, vagy bizottsági tag már nem gyakorolhatja olyan szabadon a megkötöttség nélkül kritikai és ellenőrzési jogait. De ha már ilyen kiküldetések vannak, akkor azokat ne egy személyre ruházzák, hanem osszák meg a tisztviselők között. Végül azt tartja helyesnek, hogy az ilyen kiküldetésekért kapott összegek a házipénztárba folyjanak be és a közgyülés határozzon. hogy kinek milyen részben juttat ez összegből.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester: Ez így van most is!

Dr. Rásó Sándor és báró *Vay* László főispán felszólalása után a kisgyülés felkérte h. polgármestert, hogy a legközelebbi kisgyülési ülésre terjesszen elő ez ügyekben jelentést.

Javasolja a kisgyülés a közgyülésnek, hogy a két új kerületi tiszti orvosi állás rendszeresítése, illetve betöltése folytán az eddig volt hét kerület helyett

a várost kilenc kerületre ossza föl és pedig a belsőséget három kerület helyett négyre, a külsőséget négy kerület helyett ötre.

A belsőségi területen kell a több orvos, illetve szükséges a terület kisebb részekre elosztása, mert itt van rengeteg szegénybeteg. míg a külsőségeken a kerületi tiszti orvosoknak segítségére vannak az ideiglenes napidijas orvosok, akiknek alkalmazását meg kellett hosszabbítani.

Kimondotta a kisgyülés, hogy

a Homokkertben épitendő templom céljaira a Várad uccai temető ravatalozójának anyagát ingyen átengedi,

mert bár a szabályzat szerint 1937-ig a temető sirboltjaiba még lehet temetkezni, de mivel minden sirbolt megtelt, a ravatalozóra sincs szükség a Várad uccai temetőben.

Korányi Nándor épitési vállalkozó kérelmére az 1929-ben épitett iskola épitési munkálataival kapcsolatban a kisgyülés javasolja a kögyülésnek, hogy

a vállalkozó részére 4651 pengőt állapitson meg és utalványozzon ki, de egyben hivja fel a polgármestert. hogy a felmerült mulasztásokat vizsgálja ki

és a mulasztókkal szemben a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozóan tegyen előterjesztést. Ugyancsak vizsgálat megtartására és a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó jelentéstételre hivta fel a kisgyülés a polgármestert a kislakásos bérházak épitése körül felmerült differenciák ügyében.

Hosszabb vitára adott alkalmat

a városi birtokok haszonbérbe adására vonakozó árverési feltételek újabb megállapitása

körül. A kisgyülés elfogadta az előterjesztett javaslatokat, amelyek a bérlők helyzetén könnyitenek, de *Bakóczy* Gábor azt kérte, hogy a bérterményt ne állapitsák meg budapesti paritásban, mert ez a haszonbérlőkre sérelmes. Ugyanigy érvelt dr. *Jakobovits* József bizottsági tag is, aki kitünő érveléssel mutatta ki a budapesti paritás kikötésének hátrányait és igazságtalanságait. A kisgyülés többsége azonban nem fogadta el ezeket az érveléseket és arra hivatkozással, hogy a budapesti paritás kikötésére azért van szükség, hogy egy fix pont állapittassék meg, a feltételek között bennhagyónak javasolta a budapesti paritás kikötését.

Néhány kérelem elintézésével a kisgyülés ülése a déli órákban véget ért.

Az elfogott női betörő és bűntársai követték el a Rothermere uccai betörést

Még a mult év október 5-én vakmerő betörés történt Vértessy Gábor gazdálkodó Rothermere ucca 32. szám alatti lakásán. A betörők álkulcs segítségével jutottak be a lakásba és

Vértessy lányának, Papp Istvánnénak ingóságait, ruhaneműit és ékszereit 1500 pengő értékben elvitték.

A rendőrség a betörés ügyében széleskörü nyomozást indított és a kitartó munka eredménnyel is végződött. Mint már jeleztük, a rendőrség elfogott egy betörő bandát, amelynek tagjainál sok lopott holmit találtak. A nyomozás aztán meglepő fordulatot hozott, amennyiben kiderült, hogy

a Rothermere uccai betörés tettesei kerültek hurokra.

A betörő banda tagjai a következők: Koczka Józsefné született Les Borbála 31 éves bejárónő, aki férjétől különváltan él, vadházastársa, Ferencz Jenő szabósegéd és testvére, Les Péter.

A kihallgatás során csak Koczka Józsefné tett beismerő vallomást, a többiek azonban tagadtak. Koczka Józsefné magára vállalta a Vértessy-féle betörést és azt állitotta, hogy segitőtársak nélkül teljesen egyedül hatolt be a lakásba és hordta el a nagymennyiségű zsákmányt. A valószinütlen beismerő vallomás után a nyomozást végző detektívek kivitték Koczkánét a betörés színhelyére és itt meglepő fordulat történt.

Kiderült a helyszini szemlén, hogy

Koczkáné egyáltalán nem tud bánni az álkulcsokkal

és hiába adták kezébe a legegyszerűbb álkulcsokat, a bezárt ajtóval szemben tehetetlennek bizonyult. Lehetetlennek látszott tehát, hogy Kockáné egyedül követte volna el a betörést, amilyen lehetetlen, hogy képes lett volna egyedül elszállitani a rengeteg lopott holmit.

A helyszini szemle eredménye ellenére is megmaradt Koczkáné eredeti vallomása mellett, büntársait azonban nem tudta helyesen mentesiteni, mert Ferencz Jenő és Les Péter nyilvánvalóan szintén részesedtek a lopott holmikból és ezt már kénytelenek voltak elismerni.

Koczka Józsefné egyébként már többször volt büntetve lopásért és orgazdaságért és

a Vértessy-féle betörésen kívül még sok kisebb alkalmi lopást is követett el,

de a károsultak nem tettek feljelentést, illetve nem kivánták megbüntetését. A veszedelmes női betörőt a rendőrség a bűntársakkal együtt előzetes letartóztatásba helyezte és már át is adta őket az ügyészségnek.

APOLLO

Gaál Franciska

2 ragyogó sikerének reprize

1.

„Pardon tévedtem“

2.

„Tavaszi parádé“

Előadások kezdete: 5, 7.50 és 9.15 órakor, de be lehet menni folytatólag az egyes filmek kezdeténél: 5, 6.20, 7.50 és 9.15 órakor.

Egy járlatlevél kalandos útja

Csiha Sándor debreceni gazdálkodó tavaly eladott egy tehenet 190 pengőért *Gerőcz* Lajosnak. A vevő azonban nem volt megelégedve a jószággal és a tehenet visszaadta a gazdálkodónak. Csiha azonban csak 160 pengőt térített vissza Gerőcznek, de úgy állapodtak meg, hogy amíg a hátralékos harminc pengőt meg nem adja, a járlatlevél Gerőcznél marad. Igy is történt. Közben azonban Gerőcz eultazott Debrecenből és a járlatlevelet egyik ismerősénél, *Boros* Gábornál hagyta azzal az utasitással, hogyha Csiha jelentkezik a harminc pengővel, akkor adja át neki a járlatlevelet.

Néhány nap mulva Csiha valóban elment Boros Gáborhoz, de csak egy fiatal leányt, Boros Katalint találta odahaza. A leánynak azt mondta, hogy mindjárt hozni fogja a harminc pengőt, csak előbb adja oda a járlatlevelet. A leány gyanutlanul átadta a járlatlevelet Csihának, aki eltávozott és többet nem is jelentkezett.

Gerőcz Lajos azonban csalás miatt feljelentést tett a gazdálkodó ellen és igy került Csiha Sándor csütörtökön a vádlottak padjára. Azzal védekezett, hogy ő meg akarta fizetni a harminc pengőt és nem is mondta Boros Katalinnak, hogy mindjárt viszi a pénzt. Csak annyit közölt a lánnyal, hogy majd később megtéríti a tartozását. A bírósg azonban csalás büntettében mondotta ki bűnösnek Csiha Sándort és hat hónapi börtönre itélte.

Bájos, kedves, ötletes és mulatságos vigjáték: az

Őfelsége inkognitóban

Magda Schneider és Wolf Albach Retty főszereplésével.

Bemutató ma az

URÁNIÁBAN

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI A FÜGGETLEN UJSÁG

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszünnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvizet iszik.

3500 postacsomagot eladott a moszkvai postafőnök

Moszkva, május 9. A moszkvai büntetőbíróság ügyész sorozatosan elkövetett sikkasztás és más súlyos bűncselekmények miatt vádindítványt tett a moszkvai főposta, táviró- és távbeszélőhivatal volt elnöke és nyolc alkalmazottja ellen. A gyanusítottak ellen az a vád, hogy az évek folyamán a posta raktáraiból saját számlájukra eladogattak különböző tárgyakat. Ezenkívül 3493 kézbesítetlen postacsomagot adtak el titokban és az így befolyó pénzt egymás között osztották fel.

Ötven dollár hányatott élete a lefoglalásig

Mátyus József, boldogkői földmívesnek volt 50 dollárja. 1933 december 20-án este **Kavajec József** nevű ismerősével együtt elment egy közös nőismerősük lakására, ahol rózsás hangulatban mulatoztak hajnalig. Hajnalban Mátyus kissé lehangoltan konstatálta, hogy az ötven dollár a bukszájával egyetemben hiányzik.

Mivel Kavajec már az est folyamán tapintatos célzásokat tett némi gabonatartozásokra, amelyekről Mátyus a fizetési terminuskor megfeledkezett, — Mátyus úgy vélte, hogy kebelbarátja lehet csak luda a dollárpárolgást illetőleg és feljelentette lopásért.

Az ügy a járásbíróság elé került, ahol Kavajec avval a meglepő védekezéssel állott elő, hogy neki Mátyus átadta önként a pénzt a buzatartozás fejében. A bíróság végül is felmentette Kavajecet bizonyítékok és védekezésének kellő cáfolata hiányában. Egyben polgári perre utasította Mátyust, a dollárok tulajdonjogát igénylendő, mert azok ellenkező esetben a vádlottnak adódnak ki. Mátyus elbúsultan vette tudomásul, hogy dollárai távolodóban vannak zsebétől, megindította hát a polgári pert.

Ekkor azonban a végzet egy hivatalból indított bűnügyi eljárás képében szintén belépett a dollárügybe. A végzetes eljárás Kavajec ellen indult külföldi fizetési eszköz bejelentésének elmulasztása miatt. Kavajec pedig ezuttal alaposan ráfizetett a dollárokra. A miskolci törvényszk ugyanis hat havi börtönt mrt ki a valutaszakértő írfiunak, aki fellebbezett a debreceni táblához. A tábla csütörtökön délelőtt megsemmisítette az elsőfokon hozott ítéletet és Kavajecet csupán külföldi fizetési eszköz bejelentésének gondatlanságból való elmulasztásában mondta bűnösnek és 8 napi fogházra ítélte el. Az ötven dollárt pedig elkobozni rendelte.

A hányatott életű dollároktól így, úgy Kavajec, mint Mátyus érzékeny búcsút vehetnek, mert azt az ítélet jogerőre emelkedése után a Nemzeti Banknak küldik meg. Addig azonban még a Kuria fog dönteni az ügyben, mivel a főügyészhelyettes fellebbezett a tábla ítélete ellen.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért ha nálunk adja fel.

Báró Collas Tibort rágalmazásért elítélték

Budapest, május 9. Ma tartott folytatólagos tárgyalást a büntetőtörvényszék Várady-Brenner-tanácsa báró Collas Tibor ügyvéd ügyében, aki ellen a királyi ügyészség — mint ismeretes — hamis vád büntette címén emelt vádat. Eszerint Collas még 1933 február elején gróf Széchenyi Emilnét, gróf Széchenyi Pált és Marton György ügyvédet feljelentette, azt állítván, hogy őt tudva hamisan vádolták meg. Széchenyiné, Széchenyi Pál és Martonnal szemben azonban különböző fórumokon megszüntető határozatokat hoztak.

A mai folytatólagos tárgyaláson már a perbeszédekre került a sor. Dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök vádbeszédében fenntartotta a háromrendbeli hamis vád büntettét és kérte Collas megbüntetését. Ulain Ferenc dr. védő viszont azzal érvelt, hogy Collas ellen elhangzott ugyan néhány terhelőnek látszó vallomás a sértettek részéről, ezeket azonban nem lehet elfogadni, mert a legnagyobb mértékben elfogultak és a törvényszék nem is bocsátotta őket eskü alá.

A bíróság ma délelőtt fél 1 órakor hozott ítéletében a vádtól eltérőleg kétrendbeli hatóság előtti rágalmazás vétségében mondotta ki bűnösnek báró Collas Tibort és ezért 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Pénzhamisítónak nem jó a szomszédasszony udvarába dobni a rossz hamisítványokat

Rozinyák István mátészalkai földműves pénzhamisítással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé. Rozinyák tavaly elhatározta, hogy a gazdasági válság enyhítése céljából hamis pénzeket fog gyártani.

Ötpengősök készítésére határozta el magát és a szódavizes üvegekről leszedett ólomdarabokból akarta elkészíteni a hamis pénzt.

A kísérlet azonban nem sikerült, a hamisítványok egészen kezdetlegesek voltak. Rozinyák, erre rájött, mérgében a rosszul sikerült hamis ötpengősöket áthajította a szomszéd ház udvarába. A szomszédasszony másnap meglepetten látja, hogy egy ismeretlen jóakarója pénzt dobált szét az udvarában.

Boldogan szedegette fel az ötpengősöket, de csakhamar rájött arra, hogy azok bizony hamisítványok.

A csendőrségen bejelentette, hogy hamispénzeket talált az udvarban, mire a csendőrök nyomozást indítottak a hamisító kézrekerítésére. A nyomozás hamarosan eredménnyel végződött és a csendőrök Rozinyák Istvánt letartóztatták. Igy került a mátészalkai földműves csütörtökön a debreceni törvényszék elé, ahol nem is tagadta bűnösségét. A bíróság négyhónapi fogházra ítélte Rozinyákot.

Az országgyűlés tagjainak látogatása a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Háromszázezer látogatója volt eddig a kiállításnak

(Budapesti tudósítónktól) Szerdán délelőtt a most összeült országgyűlés tagjai nézték meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt Széchenyi Bertalan gróf a főrendiház és Sztranyavszky Sándor a képviselőház elnökének vezetésével. Az országgyűlés tagjait Éber Antal a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és egyben a vásár elnöke, Chorin Ferenc főrendiházi tag a vásár társelnöke, Vértes Emil alelnök és Hollóssy István igazgató fogadták és kalauzolták végig a vásár hatalmas területén.

Förendek és képviselők éppen olyan kedvtelve nézték végig a kiállítást, mint az a hatalmas látogató közönség is, amely megnyitás óta reggeltől estig nagy tömegekben hullámzik a vásár területén, ellepve a széles utakat és tereket éppen úgy, mint a pavillonokat is. Ez a látogató sereg döntötte el, hogy melyek az idei vásár legérdekesebb részletei. Nyilvánvalóan azok, ahol reggeltől estig a legtöbb ember szorong és ahol csaknem közelharcok folynak az első sorok helyeiért. Ilyen szempontból nézve a vásárt, meg kell állapítani, hogy a legnagyobb sikert azok a kiállítók érték el, akik nem csupán kész áruikat mutatják be, hanem bemutatják azt is, hogyan és milyen modern és tökéletes gépekkel készítik ezeket az árukat. Ott dolgoznak ezek a csodálatos gépek a vásáron és működésüket reggeltől — estig nézi a fáradhatatlan tömeg. A legmodernebb gyapjufésülő és damasztszövő gépek boszorkányos működése világosan mutatja, hogy hová fejlődött a régi rokka, meg az egyszerű szövőszék. Egy impozáns gép a vásáron vizsgálja szakadatlanul, hogy elég erős-e egy készülő új repülőgép szárnya, máshol azt mutatják be, hogy hogyan festik a gyapjufonalat, máshol megint azt, hogy hogyan fujják és készítik a villanykörtéket. Smaragzöld, tengerkék, borvörös, vagy négerszínű lesz az idei szőrmedivat s ezzel kapcsolatban azt is bemutatják, hogy hogyan készülnek a „bueno" háromnegyedes bundák, hogy hogyan készül a magyar bárányborből a legnemesebb prémeket teljesen pótló gyönyörű szőrme. Természetesen se szeri se száma az ilyen bemutatóknak. Hatalmas nagy sikere van ezidén is a divatrevűnek. — Ezuttal a kis- és középiparosok bizonyították be, hogy éppen olyan csodálatos toiletteket tudnak tervezni és varrni, mint a legdrágább és legelőkelőbb szalonok. Jelentős ujítás, hogy a divatrevüket szabad színpadon tartják, a ruhákat tehát nem mesterséges világítási effektusok csalóka fényében mutatja be, hanem napvilág mellett, a maguk igazi valójában.

Már közel kétszázezren nézték meg eddig a vásárt, amely ez idén minden tekintetben a grandiozitások vására. Tíz-tizenöt-huszezer ebédet szolgálnak fel naponta, kétezer asztal, nyolcezer szék, négyezer abrosz, tizenkétezer étkezőkészlet ugyanannyi sörös-, vizes- és borospohár áll rendelkezésre. A konyha kitünő, ami természetes, hiszen a vásár vezetősége arról is gondoskodott, hogy a legkitünőbb szakember gondoskodjék a látogatók seregének élelmezéséről.

Az országgyülés tagjait a vásár vezetősége ebéden látta vendégül. Az itt elhangzott felköszöntőkben elismeréssel állapitották meg, hogy a magyar ipar valóban a kor színvonalán áll és hogy a vásár a lehető legméltóbb keertben állította ki a magyar ipar nagyszerű eredményeit.

Vásárigazolvánnyal már csak május 13-áig lehet félárujegyet váltani, úgyhogy a látogatónak hétfőn déli 12 óráig kell Budapestre érkeznie. Visszautazásra a félárujegy május 19-éig érvényes.

CIPŐÜZLETEMET Széchenyi ucca 1. szám alól PIAC UCCA 7. sz. alá helyeztem. (Vecsey-ház) LIENER MÁRTON cipőkereskedő

Orvosi előadás a Cobden Szövetségben

Dr. *Biedermann* János budapesti főorvos „A táplálkozás tanának modern irányai" címen május 11-én délután 6 órakor a Déri-muzeum dísztermében előadást tart a Cobden Szövetségben.

Az előadást bevezeti dr. *Baltazár* Dezső ref. püspök.

Számozott műsor a Méliusz könyvkereskedésben kapható.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 9-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Buzás István tehenész, fiu Sándor; Kusmaczki Gábor napsz., fiu István; Takács Béla áll. hiv., leány Magda; Hüse András napszámos, fiu György; Tóth L. László okl. mérnök, leány Lilla; Grünvald Béla tollkereskedő, leány Judit; Oszlovics János fm., leány Róza; György Ferenc kocsis, leány Róza; Lovász Gyula kereskedősegéd, fiu Gyula és 1 törvénytele újszülött.

Eljegyzések: Cseke Ernő asztalos s.—Tamás Sára; Vadon Imre kovács s.—Kiss Margit; Sorbán József fm.—Máté Julia; Ugron Gyula szabó s.—Kovács Borbála; Csiszár Tibor máv. lakatos—Wittmann Ilona; Rácz István fodrász—Hollsterer Julia; Kertész István szerelelő s.—Rácz Julia; Nagy Gyula fm.—Berki Róza; Bíró Albert fm.—Varga Zsófi; Ujfaludi János lakatos s.—Urbán Ilona; Paliga Mihály lakatos s.—Nagy Eszter.

Halálozások: Dézsi Elekné ref., 52 éves, Teleki u. 43. Ujvárosi János ref., 3 éves, Szepesi u. 32. Weisz Sándorné izr., 39 éves, Szatmárökörítő. Nagy Lajos ref., 18 hónapos, Hajduhadház. Özv. Faragó Andrásné ref. 74 éves Kishegyesi ut 40.

A tökéletes angol parlamenti rendszer túlélte a megrázkódtatásokat, amelyek más birodalmakat romba döntöttek

— mondotta György király a lordok háza és az alsóház hódoló feliratára

London, május 9. Az angol parlament két háza egyszerű, de hatásos ünnepség keretében nyujtotta át V. György királynak hódoló feliratát az uralkodói ezüstjubileum alkalmából a parlament Westminster-csarnokában.

Az uralkodópár az összes királyi hercegek és hercegnők kíséretében

díszmenetben érkezett a parlament Szent István kapuja elé, aztán a Westminster-csarnokba vonultak, ahol bíbormennyezetes trónusra ültek.

A trón alatti széksorokban ültek a királyi család tagjai, a Londonban levő indiai fejedelmek, a dominiumok miniszterelnökei és londoni főbiztosai, India képviselői, valamint a dominiumok és gyarmatok törvényhozásainak kiküldöttei.

Tizenkét órakor a lordkancellár a trón elé járult és féllábával a trón lépcsőjére térdelve felolvasta, majd átnyujtotta a lordok háza feliratát.

A felirat Anglia összes lakosainak szerencsekívánatát tolmácsolja, majd hódolatteljes szavakban emeli ki a királyné érdemeit.

Az alsóház felirata hódolatteljes szavakban fejezi ki a képviselők szerencsekívánatait, majd kifejti, hogy

az angol alkotmány elég erős ahhoz, hogy kibírja a nagy háború megrázkódtatásait s elég rugányos ahhoz, hogy a birodalom alkalmazkodjék a világ változó viszonyaihoz.

Az angol történelmi kormányzati rendszer minden válsággal megbirkózott, hagyományos politikája változtatta eszközeit, hogy megőrizze lényeges tulajdonságait. Anglia továbbra is szabad és rendtisztelő ország marad.

— Felséged ma több, mint uralkodó — folytatja a felirat —, annak a nemzetnek és birodalomnak a feje, amelyet családdá fejlesztett. Hálával tekintünk vissza a multba, bizalommal várjuk a jövőt és mély tisztelettel tolmácsoljuk a szabad törvényhozás hódolatát.

A hordok háza és az alsóház hódoló felirataira a király a következőkben válaszolt:

— Sok emléket és gondolatot idéz fel leikemben az önök jelenléte. A parlamentnek anyját és egyenjogúvá serdült gyermekeit ma a közös hűség szálai fűzik a koronához. Ilyen sok nyelv, kultúra és kormányform még soha sem egyesült egy békés birodalomban a világtörténelem során.

— A mai időkben, midőn a félelem és a háborús készülődések ütik fel újból fejüket a világon, adjunk hálát Istennek, hogy nyugodt kormányzás és béke uralkodik a föld felszínének olyan nagy részén és hogy nincs senki, aki fenyegetné azt a sok millió embert, aki szabad önkormányzat alatt keresi kenyerét távoli országokban, távoli égaljak alatt.

Büszkeség és hála tölt el most bennünket, hogy tökéletes parlamenti rendszerünk túlélte azokat a megrázkódtatásokat, amelyek az utóbbi években más birodalmakat és más alkotmányos szabadságokat romba döntöttek.

— Melegen együttérzek azokkal, akik a munkanélküliség terhét és fájdalmait kénytelenek elviselni — mondotta azután. — Remélem, hogy ezek a szenvedések megerősítették népemben a sorsközösség érzését.

A király beszéde után a közönség elénekelte a nemzeti himnusz első szakaszát és végül az uralkodó pár kíséretével együtt az északi kapun át heroldok kürtrivalgása mellett távozott.

Nagy sikerrel mutatták be Turry Peregrin meseoperáját

Zsúfolt ház előtt került színre *Turry* Peregrin és *Sík* Sándor meseoperája csütörtökön a Csokonai-színházban a Filléregylet és a városi zeneiskola gyeremkkara előadásában. Fiatalság, jókedv, szépség és muzsika ölelkezett pompás harmóniában ezen az estén. A meseopera címe: „A boldog ember inge". Régi szép mesemotívumot dolgozott fel Sík Sándor. *Turry* Peregrin — az előadást személyesen vezényelte —, akinek kitűnő képességei közismertek ebben a kis meseoperában és teljeset tudott nyujtani: nagyvonalú hangszerelés, tömör és dallamos zene. A zenei rész betanításánál óriási munkát végzett a tehetséges *Elefánthy* Mária, aki Turry Peregrin muzsikáját a legteljesebb gonddal és odaadással vette át a szereplőkkel. Hasonlóan nagy részt érdemel a sikerből *Ch. Perczel* Karola, aki a táncokat tanította be és az előadást rendezte.

A szereplők közül a *Titonelli-testvérek* aratták a legnagyobb sikert, mint Levente és Csilla. Kellemesen csengő, jó hanganyagú hölgyek, akik színésznek is határozottan átlagon felüliek. Feltűnt a disztingvált *Matolcsy* Lili, a szép *Mikes* Ilona, a kedves *Ujhelyi* Nelli, az ügyesen mozgó és jóhangú *Klein* Erzsike. *Simon* István szép színű baritonja tetszett. A többi urak jókiállású fiatalemberek, akik szerepüket szépen megtanulták. A nyolc kép táncostriója: *Preisinger* Márta, *Szabó* Éva és *Bacsó* Alexandra a legkomolyabb művészi értéket reprezentálták. Nagy sikerük volt. Tetszett még, mint udvarhölgyek Csüllög Mici, Máthé Klára, Sallay Kata, Kovács Ilona, mint lovagok Káposzta Ferenc, Iványi Endre, Hajdú Gyula, mint gyerekek Székely Éva, Pápay Judit, Szegedy Nóri, Éltető Éva, Éltető Hajnalka, Barta Éva, Somogyi Ferenc, Kutassy Mária, Győry Mária, Tolnay Tibor, Bernáth Gabi, Preininger Márta, Forrai Kata, Borsos Irén, Borsos Olga, Silberer Rózsi, Csurka Margit, Borbély Edit, Botos Éva, Fekete Éva, Kállay Ervin, Kállay Irén, Kállay György, Gortva Éva, Darvasi Károly, Szabó Mária, Bőgel Anna, Tóth Adél, Czigányi Klára, Fehér Mihály, Bardócz Kálmán, Fülep Tamás, Botos Géza, Tóth Sándor, Babós Károly, Steier Ernő, Steier Viktor, Vajda József, mint táncosok Juhász Iza, Kovács Zsuzsó, Gyulay Mária, Rácz Ildikó, Jeney Irén, Szentgyörgyi Klári, Kutassy Klára, Kovács Irma. A balettet Horváth Zsizsi, Horváth Mária, Borbély Edit, Széky Éva, Kállay Ervin, Kállay Irén, Szegedy Nóri, Kutassy Mária, Csurka Margit, Szabó Mária, Fekete Éva alkották.

Dr. Horvay Róbertné hangulatos prológját az édes kis báró Apor Antal adta elő.

H. I.

Két hordó zsírt akartak ellopni a Bőde-cég raktárából

A debreceni törvényszék csütörtökön tárgyalta a Bőde Gyula-féle hentesáru cég volt raktárnokának, *Garai* Lajosnak bűnügyét. Garait és egy *Ecsedi* Sándor nevű fiatalembert lopással vádolta az ügyészség, mert

két hordó zsírt elvittek a Bődeféle húsüzemből.

Garai intézkedésére Ecsedi egy hordárt hívott, kivel két hordó zsírt kivitetett a cég raktárából. A lopásra úgy jöttek rá, hogy a házigazda nyitott ablakon keresztül véletlenül meghallotta, amint a raktárnok és Ecsedi megbeszélték egymással a zsír elvitelét. A házigazda közölte a hallottakat Bőde Gyulával, aki ezután megfigyeltette a raktárnokot és Ecsedit, s amikor a két hordó zsírt már az uccán vitte a hordár, akkor leplezték le őket.

A tárgyaláson *Garai* Lajos kijelentette, hogy

nem bűnös, mert ő csak két üres hordót vitetett el Ecsedivel.

Ezzel szemben *Ecsedi* Sándor azt állította, hogy Garai kérte meg őt a hordók elvitelére, illetve arra, hogy egy hordárral szállíttassa el a hordókat, de, hogy azokban mi volt, arról nem tudott.

A bíróság a tanúk vallomása alapján megállapította mindkettőjük bűnösségét és Garai Lajos lopásért négyhónapi, Ecsedi Sándort pedig orgazdaságért kéthónapi fogházra ítélte.

Meg akarta fojtani a feleségét Hommey, neves párisi ügyvéd

Agyondolgozta magát a Stavisky-ügyben

Páris, május 9. Az Avenue de Villiers egy bérházában az éjjel női hang segítségért kiáltozott és felverte álmukból a lakókat. Véletlenül egy magasabbrangú rendőrtisztviselő vendégségben volt ugyanabban a házban és a kiáltozásra elsőnek sietett abba a lakásba, ahonnan a sikoltozás hallatszott. Éppen idejében érkezett, mert

egy férfi fojtogatott egy asszonyt, aki már félig eszméletlen volt.

A rendőrtisztviselő nem kis meglepetésre felismerte a dühöngő emberben Hommey neves párisi ügyvédet, az asszony pedig, akit megmentett,

az ügyvéd felesége volt.

Hommey néhány nappal ezelőtt sok fáradozás árán szabadlábra helyeztette a vizsgálati fogságból a Stavisky-bűnpör két vádlottját, Gollier párisi ügyvédet és Bonnaure képviselőt s általában nagy szerepet játszik ebben a bűnügyben. A jelenet után Hommey olyan gyanusan viselkedett, hogy a rendőrtisztviselő úgy vélte, hogy elmebajossal van dolga. Értesítette a mentőket, akik **kényszerzubbonyt adtak a dühöngő férfire s elvitték a tébolydába. Ott az orvosok megállapították, hogy idegösszeomlás következtében elmebaj tört ki az ügyvéden.**

Hommey több mint egy év óta agyondolgozza magát a Stavisky-ügyben, soha pihenőt nem engedett magának és egy nagy könyvön dolgozik, amely az egész bűnpört fel fogja ölelni.

Pusztító vihar Natalban

London, május 9. A délafrikai Durbanból érkező jelentés szerint Natal tartományban nagy jégesőtől kísért nagy vihar pusztított. A vihar Leuwsburg és Pongele környékén igen nagy károkat okozott. A zolleli repülőtéren két repülőgépet teljesen szétrombolt a hatalmas erejű vihar. A pályaudvaron egy személyvonatot kivetett a sínekből. Sokezer madár a vihar áldozatául esett. A viharnak mindössze az a haszna volt, hogy teljesen megsemmisítette a termést fenyegető óriási sáskarajokat.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszünnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvizet iszik.

3500 postacsomagot eladott a moszkvai postafőnök

Moszkva, május 9. A moszkvai büntetőbíróság ügyész sorozatosan elkövetett sikkasztás és más súlyos bűncselekmények miatt vádindítványt tett a moszkvai főposta, távíró- és távbeszélőhivatal volt elnöke és nyolc alkalmazottja ellen. A gyanusítottak ellen az a vád, hogy az évek folyamán a posta raktáraiból saját számlájukra eladogattak különböző tárgyakat. Ezenkívül 3493 kézbesítetlen postacsomagot adtak el titokban és az így befolyó pénzt egymás között osztották fel.

Ötven dollár hányatott élete a lefoglalásig

Mátyus József, boldogkői földmívesnek volt 50 dollárja. 1933 december 20-án este Kavajec József nevű ismerősével együtt elment egy közös nőismerősük lakására, ahol rózsás hangulatban mulatoztak hajnalig. Hajnalban Mátyus kissé lehangoltan konstatálta, hogy az ötven dollár a bukszájával egyetemben hiányzik.

Mivel Kavajec már az est folyamán tapintatos célzásokat tett némi gabonatartozásokra, amelyekről Mátyus a fizetési terminuskor megfeledkezett, — Mátyus úgy vélte, hogy kebelbarátja lehet csak ludas a dollárpárolgást illetőleg és feljelentette lopásért.

Az ügy a járásbíróság elé került, ahol Kavajec avval a meglepő védekezéssel állott elő, hogy neki Mátyus átadta önként a pénzt a buzatartozás fejében. A bíróság végül is felmentette Kavajecet bizonyítékok és védekezésének kellő cáfolata hiányában. Egyben polgári perre utasította Mátyust, a dollárok tulajdonjogát igénylendő, mert azok ellenkező esetben a vádlottnak adódnak ki. Mátyus elbúsultan vette tudomásul, hogy dollárai távolodóban vannak zsebétől, megindította hát a polgári pert.

Ekkor azonban a végzet egy hivatalból indított bűnügyi eljárás képében szintén belépett a dollárügybe. A végzetes eljárás Kavaje cellen indult külföldi fizetési eszköz bejelentésének elmulasztása miatt. Kavajec pedig ezuttal alaposan ráfizetett a dollárokra. A miskolci törvnyszk ugyanis hat havi börtönt mrt ki a valutaszakértő frfiunak, aki fellebbezett a debreceni táblához. A tábla csütörtkön délelőtt megsemmisítette az elsőfokon hozott ítéletet és Kavajecet csupán külföldi fizetési eszköz bejelentésének gondatlanságból való elmulasztásában mondta bűnösnek és 8 napi fogházra ítélte el. Az ötven dollárt pedig elkobozni rendelte.

A hányatott életű dollároktól így, úgy Kavajec, mint Mátyus érzékeny búcsút vehetnek, mert azt az ítélet jogerőre emelkedése után a Nemzeti Banknak külök meg. Addig azonban még a Kuria fog dönteni az ügyben, mivel a főügyészhelyettes fellebbezett a tábla ítélete ellen.

HÁZAT KERESNEK MEG-VÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért ha nálunk adja fel.

Báró Collas Tibort rágalmazásért elítélték

Budapest, május 9. Ma tartott folytatólagos tárgyalást a büntetőtörvényszék Várady-Brenner-tanácsa báró Collas Tibor ügyvéd ügyében, aki ellen a királyi ügyészség — mint ismeretes — hamis vád büntette címén emelt vádat. Eszerint Collas még 1933 február elején gróf Széchenyi Emilnét, gróf Széchenyi Pált és Marton György ügyvédet feljelentette, azt állítván, hogy őt tudva hamisan vádolták meg. Széchenyiné, Széchenyi Pál és Martonnal szemben azonban különböző fórumokon megszüntető határozatokat hoztak.

A mai folytatólagos tárgyaláson már a perbeszédekre került a sor. Dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök vádbeszédében fenntartotta a háromrendbeli hamis vád büntettét és kérte Collas megbüntetését, Ulain Ferenc dr. védő viszont azzal érvelt, hogy Collas ellen elhangzott ugyan néhány terhelőnek látszó vallomás a sértettek részéről, ezeket azonban nem lehet elfogadni, mert a legnagyobb mértékben elfogultak és a törvényszék nem is bocsátotta őket eskü alá.

A bíróság ma délelőtt fél 1 órakor hozott ítéletében a vádtól eltérőleg kétrendbeli hatóság előtti rágalmazás véségében mondotta ki bűnösnek báró Collas Tibort és ezért 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Pénzhamisítónak nem jó a szomszédasszony udvarába dobni a rossz hamisítványokat

Rozinyák István mátészalkai földműves pénzhamisítással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé. Rozinyák tavaly elhatározta, hogy a gazdasági válság enyhítése céljából hamis pénzeket fog gyártani.

Ötpengősök készítésére határozta el magát és a szódavizes üvegekről leszedett ólomdarabokból akarta elkészíteni a hamis pénzt.

A kísérlet azonban nem sikerült, a hamisítványok egészen kezdetlegesek voltak. Rozinyák, erre rájött, mérgében a rosszul sikerült hamis ötpengősöket áthajította a szomszéd ház udvarába. A szomszédasszony másnap meglepetten látja, hogy egy ismeretlen jóakarója pénzt dobált szét az udvarában.

Boldogan szedegette fel az ötpengősöket, de csakhamar rájött arra, hogy azok bizony hamisítványok.

A csendőrségen bejelentette, hogy hamispénzeket talált az udvarban, mire a csendőrök nyomozást indítottak a hamisító kézrekerítésére. A nyomozás hamarosan eredménnyel végződött és a csendőrök Rozinyák Istvánt letartóztatták. Igy került a mátészalkai földműves csütörtökön a debreceni törvényszék elé, ahol nem is tagadta bűnösségét. A bíróság négyhónapi fogházra ítélte Rozinyákot.

Az országgyűlés tagjainak látogatása a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Háromszázezer látogatója volt eddig a kiállításnak

(Budapesti tudósítónktól) Szerdán délelőtt a most összeült országgyűlés tagjai nézték meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt Széchenyi Bertalan gróf a főrendiház és Sztranyavszky Sándor a képviselőház elnökének vezetésével. Az országgyűlés tagjait Éber Antal a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és egyben a vásár elnöke, Chorin Ferenc főrendiházi tag a vásár társelnöke, Vértes Emil alelnök és Hollóssy István igazgató fogadták és kalauzolták végig a vásár hatalmas területén.

Főrendek és képviselők éppen olyan kedvtelve nézték végig a kiállítást, mint az a hatalmas látogató közönség is, amely megnyitás óta reggeltől estig nagy tömegekben hullámzik a vásár területén, ellepve a széles utakat és tereket éppen úgy, mint a pavillonokat is. Ez a látogató sereg döntötte el, hogy melyek az idei vásár legérdekesebb részletei. Nyílvánvalóan azok, ahol reggeltől estig a legtöbb ember szorong és ahol csaknem közelharcok folynak az első sorok helyeiért. Ilyen szempontból nézve a vásárt, meg kell állapítani, hogy a legnagyobb sikert azok a kiállítók érték el, akik nem csupán kész áruikat mutatják be, hanem bemutatják azt is, hogyan és milyen modern és tökéletes gépekkel készítik ezeket az árukat. Ott dolgoznak ezek a csodálatos gépek a vásáron és működésüket reggeltől — estig nézi a fáradhatatlan tömeg. A legmodernebb gyapjufésülő és damasztszövő gépek boszorkányos működése világosan mutatja, hogy hová fejlődött a régi rokka, meg az egyszerű szövőszék. Egy impozáns gép a vásáron vizsgálja szakadatlanul, hogy elég erős-e egy készülő új repülőgép szárnya, máshol azt mutatják be, hogy hogyan festik a gyapjufonalat, máshol megint azt, hogy hogyan fujják és készítik a villanykörtéket. Smaragzöld, tengerkék, borvörös vagy négerszínű lesz az idei szőrmedivat s ezzel kapcsolatban azt is bemutatják, hogy hogyan készülnek a „bueno" háromnegyedes bundák, hogy hogyan készül a magyar bárányborből a legnemesebb prémeket teljesen pótló gyönyörű szőrme. Természetesen se szeri se száma az ilyen bemutatóknak. Hatalmas nagy sikere van ezidén is a divatrevűnek. — Ezuttal a kis- és középiparosok bizonynyították be, hogy éppen olyan csodálatos toiletteket tudnak tervezni és varrni, mint a legdrágább és legelőkelőbb szalonok. Jelentős ujítás, hogy a divatrevüket szabad színpadon tartják, a ruhákat tehát nem mesterséges világítási effektusok csalóka fényében mutatja be, hanem napvilág mellett, a maguk igazi valójában.

Már közel kétszázezren nézték meg eddig a vásárt, amely ez idén minden tekintetben a grandiozitások vására. Tíz-tizenöt-huszezer ebédet szolgálnak fel naponta, kétezer asztal, nyolcezer szék, négyezer abrosz, tizenkétezer étkezőkészlet ugyanannyi sörös-, vizes- és borospohár áll rendelkezésre. A konyha kitünő, ami természetes, hiszen a vásár vezetősége arról is gondoskodott, hogy a legkitünőbb szakember gondoskodjék a látogatók seregének éleimezéséről.

Az országgyülés tagjait a vásár vezetősége ebéden látta vendégül. Az itt elhangzott felköszöntőkben elismeréssel állapitották meg, hogy a magyar ipar valóban a kor színvonalán áll és hogy a vásár a lehető legméltóbb keertben állította ki a magyar ipar nagyszerű eredményeit.

Vásárigazolvánnyal már csak május 13-áig lehet félárújegyet váltani, úgyhogy a látogatónak hétfőn déli 12 óráig kell Budapestre érkeznie. Visszautazásra a félárujegy május 19-éig érvényes.

CIPŐÜZLETEMET
Széchenyi ucca 1. szám alól
PIAC UCCA 7. sz. alá helyeztem.
(Vecsey-ház)
LIENER MÁRTON cipőkereskedő

Orvosi előadás a Cobden Szövetségben

Dr. *Biedermann* János budapesti főorvos „A táplálkozás tanának modern irányai" címen május 11-én délután 6 órakor a Déri-muzeum dísztermében előadást tart a Cobden Szövetségben.

Az előadást bevezeti dr. *Baltazár* Dezső ref. püspök.

Számozott műsor a Méliusz könyvkereskedésben kapható.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 9-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Buzás István tehenész, fiu Sándor; Kusmaczki Gábor napsz., fiu István; Takács Béla áll. hiv., leány Magda; Hüse András napszámos, fiu György; Tóth L. László okl. mérnök, leány Lilla; Grünvald Béla tollkereskedő, leány Judit; Oszlovics János fm., leány Róza; György Ferenc kocsis, leány Róza; Lovász Gyula kereskedősegéd, fiu Gyula és 1 törvénytele újszülött.

Eljegyzések: Cseke Ernő asztalos s.—Tamás Sára; Vadon Imre kovács s.—Kiss Margit; Sorbán József fm.—Máté Julia; Ugron Gyula szabó s.—Kovács Borbála; Csiszár Tibor máv. lakatos—Wittmann Ilona; Rácz István fodrász—Hollsterer Julia; Kertész István szerelelő s.—Rácz Julia; Nagy Gyula fm.—Berki Róza; Bíró Albert fm.—Varga Zsófi; Ujfaludi János lakatos s.—Urbán Ilona; Paliga Mihály lakatos s.—Nagy Eszter.

Halálozások: Dézsi Elekné ref., 52 éves, Teleki u. 43. Ujvárosi János ref., 3 1éves, Szepesi u. 32. Weisz Sándorné izr., 39 éves, Szatmárökörító. Nagy Lajos ref., 18 hónapos, Hajduhadház. Özv. Faragó Andrásné ref. 74 éves Kishegyesi ut 40.

A tökéletes angol parlamenti rendszer túlélte a megrázkódtatásokat, amelyek más birodalmakat romba döntöttek

— mondotta György király a lordok háza és az alsóház hódoló felíratára

London, május 9. Az angol parlament két háza egyszerű, de hatásos ünnepség keretében nyujtotta át V. György királynak hódoló feliratát az uralkodói ezüstjubileum alkalmából a parlament Westminster-csarnokában.

Az uralkodópár az összes királyi hercegek és hercegnők kíséretében

díszmenetben érkezett a parlament Szent István kapuja elé, aztán a Westminster-csarnokba vonultak, ahol bíbormennyezetes trónusra ültek.

A trón alatti széksorokban ültek a királyi család tagjai, a Londonban levő indiai fejedelmek, a dominiumok miniszterelnökei és londoni főbiztosai, India képviselői, valamint a dominiumok és gyarmatok törvényhozásainak kiküldöttei.

Tizenkét órakor a lordkancellár a trón elé járult és féllábával a trón lépcsőjére térdelve felolvasta, majd átnyujtotta a lordok háza feliratát.

A felirat Anglia összes lakosainak szerencsekívánatát tolmácsolja, majd hódolatteljes szavakban emeli ki a királyné érdemeit.

Az alsóház felirata hódolatteljes szavakban fejezi ki a képviselők szerencsekívánatait, majd kifejti, hogy

az angol alkotmány elég erős ahhoz, hogy kibírja a nagy háború megrázkódtatásait s elég rugalmas ahhoz, hogy a birodalom alkalmazkodjék a világ változó viszonyaihoz.

Az angol történelmi kormányzati rendszer minden válsággal megbirkózott, hagyományos politikája változtatta eszközeit, hogy megőrizze lényeges tulajdonságait. Anglia továbbra is szabad és rendtisztelő ország marad.

— Felséged ma több, mint uralkodó — folytatja a felirat —, annak a nemzetnek és birodalomnak a feje, amelyet családdá fejlesztett. Hálával tekintünk vissza a multba, bizalommal várjuk a jövőt és mély tisztelettel tolmácsoljuk a szabad törvényhozás hódolatát.

A hordok háza és az alsóház hódoló felirataira a király a következőkben válaszolt:

— Sok emléket és gondolatot idéz fel leikemben az önök jelenléte. A parlamentnek anyját és egyenjogúvá serdült gyermekeit ma a közös hűség szálai fűzik a koronához. Ilyen sok nyelv, kultúra és kormányform még soha sem egyesült egy békés birodalomban a világtörténelem során.

— A mai időkben, midőn a félelem és a háborús készülődések ütik fel újból fejüket a világon, adjunk hálát Istennek, hogy nyugodt kormányzás és béke uralkodik a föld felszínének olyan nagy részén és hogy nincs senki, aki fenyegetné azt a sok millió embert, aki szabad önkormányzat alatt keresi kenyerét távoli országokban, távoli égaljak alatt.

Büszkeség és hála tölt el most bennünket, hogy tökéletes parlamenti rendszerünk túlélte azokat a megrázkódtatásokat, amelyek az utóbbi években más birodalmakat és más alkotmányos szabadságokat romba döntöttek.

— Melegen együttérzek azokkal, akik a munkanélküliség terhét és fájdalmait kénytelenek elviselni — mondotta azután. — Remélem, hogy ezek a szenvedések megerősítették népemben a sorsközösség érzését.

A király beszéde után a közönség elénekelte a nemzeti himnusz első szakaszát és végül az uralkodó pár kíséretével együtt az északi kapun át heroldok kürtrivalgása mellett távozott.

Nagy sikerrel mutatták be Turry Peregrin meseoperáját

Zsúfolt ház előtt került színre *Turry* Peregrin és *Sík* Sándor meseoperája csütörtökön a Csokonai-színházban a Filléregylet és a városi zeneiskola gyeremkkara előadásában. Fiatalság, jókedv, szépség és muzsika ölelkezett pompás harmóniában ezen az estén. A meseopera címe: „A boldog ember inge". Régi szép mesemotívumot dolgozott fel Sík Sándor. *Turry* Peregrin — az előadást személyesen vezényelte —, akinek kitűnő képességei közismertek ebben a kis meseoperában és teljeset tudott nyujtani: nagyvonalú hangszerelés, tömör és dallamos zene. A zenei rész betanításánál óriási munkát végzett a tehetséges *Elefánthy* Mária, aki Turry Peregrin muzsikáját a legteljesebb gonddal és odaadással vette át a szereplőkkel. Hasonlóan nagy részt érdemel a sikerből *Ch. Perczel* Karola, aki a táncokat tanította be és az előadást rendezte.

A szereplők közül a *Titonelli-testvérek* aratták a legnagyobb sikert, mint Levente és Csilla. Kellemesen csengő, jó hanganyagú hölgyek, akik színésznek is határozottan átlagon felüliek. Feltűnt a disztingvált *Matolcsy* Lili, a szép *Mikes* Ilona, a kedves *Ujhelyi* Nelli, az ügyesen mozgó és jóhangú *Klein* Erzsike. *Simon* István szép színű baritonja tetszett. A többi urak jókiállású fiatalemberek, akik szerepüket szépen megtanulták. A nyolc kép táncostriója: *Preisinger* Márta, *Szabó* Éva és *Bacsó* Alexandra a legkomolyabb művészi értéket reprezentálták. Nagy sikerük volt. Tetszett még, mint udvarhölgyek Csüllög Mici, Máthé Klára, Sallay Kata, Kovács Ilona, mint lovagok Káposzta Ferenc, Iványi Endre, Hajdú Gyula, mint gyerekek Székely Éva, Pápay Judit, Szegedy Nóri, Éltető Éva, Éltető Hajnalka, Barta Éva, Somogyi Ferenc, Kutassy Mária, Győry Mária, Tolnay Tibor, Bernáth Gabi, Preininger Márta, Forrai Kata, Borsos Irén, Borsos Olga, Silberer Rózsi, Csurka Margit, Borbély Edit, Botos Éva, Fekete Éva, Kállay Ervin, Kállay Irén, Kállay György, Gortva Éva, Darvasi Károly, Szabó Mária, Bőgel Anna, Tóth Adél, Czigányi Klára, Fehér Mihály, Bardócz Kálmán, Fülep Tamás, Botos Géza, Tóth Sándor, Babós Károly, Steier Ernő, Steier Viktor, Vajda József, mint táncosok Juhász Iza, Kovács Zsuzsó, Gyulay Mária, Rácz Ildikó, Jeney Irén, Szentgyörgyi Klári, Kutassy Klára, Kovács Irma. A balettet Horváth Zsizsi, Horváth Mária, Borbély Edit, Széky Éva, Kállay Ervin, Kállay Irén, Szegedy Nóri, Kutassy Mária, Csurka Margit, Szabó Mária, Fekete Éva alkották.

Dr. Horvay Róbertné hangulatos prológját az édes kis báró Apor Antal adta elő.

H. I.

Két hordó zsírt akartak ellopni a Bőde-cég raktárából

A debreceni törvényszék csütörtökön tárgyalta a Bőde Gyula-féle hentesáru cég volt raktárnokának, *Garai* Lajosnak bűnügyét. Garait és egy *Ecsedi* Sándor nevű fiatalembert lopással vádolta az ügyészség, mert

két hordó zsírt elvittek a Bőde-féle húsüzemből.

Garai intézkedésére Ecsedi egy hordárt hívott, kivel két hordó zsírt kivitetett a cég raktárából. A lopásra úgy jöttek rá, hogy a házigazda nyitott ablakon keresztül véletlenül meghallotta, amint a raktárnok és Ecsedi megbeszélték egymással a zsír elvitelét. A házigazda közölte a hallottakat Bőde Gyulával, aki ezután megfigyeltette a raktárnokot és Ecsedit, s amikor a két hordó zsírt már az uccán vitte a hordár, akkor leplezték le őket.

A tárgyaláson *Garai* Lajos kijelentette, hogy

nem bűnös, mert ő csak két üres hordót vitetett el Ecsedivel.

Ezzel szemben *Ecsedi* Sándor azt állította, hogy Garai kérte meg őt a hordók elvitelére, illetve arra, hogy egy hordárral szállíttassa el a hordókat, de, hogy azokban mi volt, arról nem tudott.

A bíróság a tanúk vallomása alapján megállapította mindkettőjük bűnösségét és Garai Lajos lopásért négyhónapi, Ecsedi Sándort pedig orgazdaságért kéthónapi fogházra ítélte.

Meg akarta fojtani a feleségét Hommey, neves párisi ügyvéd

Agyondolgozta magát a Stavisky-ügyben

Páris, május 9. Az Avenue de Villiers egy bérházában az éjjel női hang segítségért kiáltozott és felverte álmukból a lakókat. Véletlenül egy magasabbrangú rendőrtisztviselő vendégségben volt ugyanabban a házban és a kiáltozásra elsőnek sietett abba a lakásba, ahonnan a sikoltozás hallatszott. Éppen idejében érkezett, mert

egy férfi fojtogatott egy asszonyt, aki már félig eszméletlen volt.

A rendőrtisztviselő nem kis meglepetésre felismerte a dühöngő emberben Hommey neves párisi ügyvédet, az asszony pedig, akit megmentett,

az ügyvéd felesége volt.

Hommey néhány nappal ezelőtt sok fáradozás árán szabadlábra helyeztette a vizsgálati fogságból a Stavisky-bűnpör két vádlottját, Gollier párisi ügyvédet és Bonnaure képviselőt s általában nagy szerepet játszik ebben a bűnügyben. A jelenet után Hommey olyan gyanusan viselkedett, hogy a rendőrtisztviselő úgy vélte, hogy elmebajossal van dolga. Értesítette a mentőket, akik

kényszerzubbonyt adtak a dühöngő férfire s elvitték a tébolydába. Ott az orvosok megállapították, hogy idegösszeomlás következtében elmebaj tört ki az ügyvéden.

Hommey több mint egy év óta agyondolgozza magát a Stavisky-ügyben, soha pihenőt nem engedett magának és egy nagy könyvön dolgozik, amely az egész bűnpört fel fogja ölelni.

Pusztító vihar Natalban

London, május 9. A délafrikai Durbanból érkező jelentés szerint Natal tartományban nagy jégesőtől kísért nagy vihar pusztított. A vihar Leuwsburg és Pongele környékén igen nagy károkat okozott. A zolleli repülőtéren két repülőgépet teljesen szétrombolt a hatalmas erejű vihar. A pályaudvaron egy személyvonatot kivetett a sínekből. Sokezer madár a vihar áldozatául esett. A viharnak mindössze az a haszna volt, hogy teljesen megsemmisítette a termést fenyegető óriási sáskarajokat.

hirek

A Debreceni Független Ujság páratlan politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: egész évre **20.—**, **félévre 10.—**, **negyedévre 5.—**, egy hóra **1.80** pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6** fillér, vasárnap **16** fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Nap", Tolvay Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy", Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc ucca sarok. „Aranyegyszarvú", Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János", Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás király", Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi út 16.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

GYENGÜLŐ ÉSZAKI SZÉL, VÁLTOZÓ FELHŐZET, PÉNTEK REGGELRE ERŐS ÉJJELI LEHŰLÉS, A TALAJ MENTÉN ESETLEG FAGY IS LEHETSÉGES. A NAPPALI FELMELEGEDÉS PÉNTEKEN MÁR FOKOZÓDNI FOG.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

PÉNTEK, MÁJUS 10.

Budapest I. 550.5 m hullámhossz.

6.45: Torna, utána hanglemezek. 10.20: Időszerű apróságok. 10.45: Ifjúsági közlemények. 11.15—11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 12.05: Katonazene. 1.15—2.30-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 3.30—4.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 5.00: A tulajdonjog fenntartásával kötött ügyletek. 5.20: Zenei paródiák. 5.45: Gyorsírótanfolyam. 6.10: Wechsler Ili zongorázik. 6.45: Sportközlemények. 6.55: Szép Ernő csevegése. 7.25: Cigányzene. 8.00: Színműelőadás a studióban. „Don José csodálatos éjszakája". Játék két részben. 9.20: Hírek. 9.40: Budapesti Hangversenyzenekar. Szünetben időjárásjelentés. 10.50: Jazz-zenekar.

Budapest II. 834.5 hullámhossz.

1.20—1.55: Szotyori Jolán zongorázik. 7.45: Babits Mihály beszél Horatiusról. 8.05—8.40: Cigányzene. 8.45: Hírek. 9.10—9.50: Fehér Ilonka hegedül. 10.00: Időjárásjelentés. 10.05—10.35: Közvetítés az Ostende kávéházból.

❖

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban: szombatköszöntő ima pénteken este fél 7 órakor. Szombaton reggel 7 órakor. Délelőtt fél 11 órakor. Délután 5 órakor. Este 7 óra 50 perckor. A kápolnautcai templomban: péntek este 7 óra 10 perckor. Szombaton reggel egynegyed 8 órakor. Délelőtt egynegyed 10 órakor gimnáziumi istentisztelet. Délután fél 5 órakor bibliamagyarázat. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon reggel fél 7 órakor. Este 7 óra 20 perckor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 6.55, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 6.45, vége szombat este 7.53 órakor.

— **A Tisza István Tudományos Társaság II. (orvos-természettudományi) szakosztálya** május 14-én, kedden délután 6 órakor az élettani intézet tantermében (klinikai telep) tartja LVI. rendes ülését. Tárgysorozat: 1. Dr. Orsós Ferenc r. tag bemutatja a következő dolgozatot: Dr. Ökrös Sándor: Apoplexiában elhalt egyének corrosiós veselelete. 2. Dr. Jankovich László bemutatja a következő dolgozatokat: *a)* Dr. Törő Imre: A sejtpusztulás szerepe az alaki fejlődésben; *b)* Dr. Törő Imre: Transpositio arteriarum cordis. 3. Dr. Schmidt Lajos r. tag: A végtagok véredényeinek beidegzése és vasomotoros zavaraik műtéti befolyásolása.

— **Szülői értekezlet.** A debreceni református vallásoktató lelkésztestület május 10-én, pénteken délután ½6 órakor a Kollégium dísztermében szülői értekezletet rendez a nem református középiskolákba járó református növendékek szülői számára. Dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár tart nagy érdeklődéssel várt előadást, akit a február 15-én rendezett szülői értekezlet kért fel erre. Az áldásos értekezletre ezen az úton is felhívják az érdekelt szülők figyelmét.

— **A Debreceni Függetlenségi Kör** könyvtára 11-én, szombaton délután a rendes időben megnyílik az új helyiségében, Ferenc József út 71. sz. I. emelet, 3-ik lépcső.

— **Betiltottak egy nagyváradi magyar lapot.** Bukarestből jelentik: A nagyváradi hadtestparancsnokság a Nagyváradon megjelenő „Erdélyi Lapok"-at nyolc napra betiltotta azzal az indokolással, hogy a lap nem tartotta be az ostromállapotra szóló törvény közléseit.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1915 MÁJUS 10. HÉTFŐ. A hivatalos jelentés bejelenti, hogy Magyarországon nincs többé ellenség. A nyugatgaliciai üldöző harcokban zsákmányolt ágyúk száma 70-re emelkedett. Csapataink elfoglalták Dobiecát és Zaleszczykit rohammal bevették, amikor újabb 3500 foglyot ejtettek. Stanislautól keletre nagy harcok indultak meg.

A 3. népfölkelő ezred ezredirodájának altisztjei rendkívül lekes és szeretettel teljes versben búcsúztak el távozó ezredesüktől, Guha Józseftől. A verset Tokay János őrmester, Bakó András őrmester, Szabó Lajos tizedes, Neumann Sándor őrmester és Komlóssy Imre írták alá.

A király Nebel Ádám, Hermann Géza, Reitter Károly 39. gy. e. főhadnagyokat századosokká, ns. Görtz Arthur, Kinzl Gyula, Pribil József 39. gy. e. hadnagyokat főhadnagyokká, Vécsei Pál, dr. Csánki Dezső, Nagy Sándor, Fichtner Gyula, Miller Béla, Dudinszky Kornél, Matics Dezső, Molnár Jenő, dr. Jóna Kálmán, Rauchbauer János és Weisz Mór 3. h. gy. e. népfölkelő hadnagyokat főhadnagyokká, Ludány Lajost pedig gyógyszerügyi tisztté léptette elő.

Dr. Kányássy Elemér debreceni ügyvéd, tart. hadnagy a kárpáti harcokban hősi halált halt.

Makády Lajos ítélőtáblai irodatisztet a hadseregfőparancsnokság a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. A kitüntetést maga Igyártó Sándor ítélőtáblai elnök tűzte a kitüntetett tisztviselő mellére.

A Katona Otthon sikerült műsoros estét rendezett, amelyen szerepelt a 39. gy. e. zenekara Nőth Antal karmester vezetése alatt, dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, Piribauer Ferenc, dr. Müller János, Jaszenovits István, Teleky Ilona, Vámos Jenő, Iványi Sándor és szellemesen konferált Pálfy József.

1925 MÁJUS 10. VASÁRNAP. A szakszervezetek titkársága kimutatta, hogy a munkanélküliség nagy mértékben terjed.

A debreceni egyetem bölcsészeti karán magántanárrá avatták dr. Ecsedi Istvánt, aki a hortobágyi szilajpásztorkodásról tartott előadást.

A Kálvinisták Templomegyesületében nagysikerű előadást tartott dr. Baltazár Dezső püspök az amerikai társadalomról. Az előadást Sallay Lajosné nyitotta meg, Szutor Béla igen szépen zongorázott, Dicsőffi Annuska hatásosan szavalt.

Rácz Olga és Farkas József házasságot kötnek.

Kardoss Ilonka nagy sikerrel énekelt a zeneiskola hangversenytermében. Kísérte P. Maleczky Bianca. Kardoss Géza szavalt.

— **Koncz Imre nem theologus.** A budapesti lapok hírt adtak arról, hogy Koncz Imre debreceni theologus öngyilkos lett. A debreceni egyetem illetékes helye közli, hogy Koncz Imrét fegyelmi vétség miatt az egyetemről kizárták, tehát nem theologus.

— **Tisztaság fél egészség!** Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

— **Rendőri krónika.** Korom László hentes Eötvös ucca 53. sz. házának kapuját álkulcs segítségével felnyitották és az udvarról kerékpárját elvitték. — Ged Józsefné Veres ucca 9. sz. alatti lakására az elmult éjszaka betörtek és a kamrából értékes ruha- és fehérneműeket loptak. — Székely Béla a nyilastelepi rom. kath. elemi iskola tanítója feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az éjszaka átvágták az iskola kerítését és az udvarról 10 darab értékes fajtyúkot elvittek. — Nagy László kabai lakos tegnap délelőtt kerékpárján jött Debrecenbe törvényszéki tárgyalásra. Amíg a tárgyalás tartott, a törvényszéki épület előtt hagyott kerékpárja gazdára talált. A lopások ügyében a rendőrség nyomozást indított.

— **Az országos ügyvédkongresszus idegenforgalmi bizottsága** tagjait felkéri, hogy pénteken délután 6 órakor az Arany Bikában a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek.

— **Látogassa meg a Budapesti Nemzetközi Vásáron Dr. Oetker pavillonját,** ahol ingyen kapja a második kiadású „Fényképes Vénykönyvet", amely befőzőrecepteket is tartalmaz. Postán is ingyen és bérmentve küldi: Dr. Oetker tápszergyár, Budapest, VIII. Conti ucca 25.

— **A mezőgazdasági összeírás.** Felhívja a mezőgazdasági összeírás elnöke az alább felsorolt szellemi szükségmunkás számlálóbiztos urakat, hogy a fizetési ív aláírása végett ma délelőtt 12 óráig a levéltárban jelentkezzenek: Mihályi János, Kosztelitz Géza, Bagi Lajos, Turóczy Péter, dr. Faragó István, Szűcs Bertalan, Rimóczy Gábor, Simon József, Szathmáry Ferenc, Frenkel Miksa.

— **Felakasztotta magát szerelmi bánatában.** Ifj. Nagy Gábor, 16 esztendős hajdúböszörményi béres felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a fiatal béres szerelmi bánatában lett öngyilkos.

Vb. Neumann Nándor festéküzletében (Csapó u. 14. sz. alatt)
CSŐDKIÁRUSÍTÁST
eszközlök. A csődválasztmány az árakat még lejebb szállította. Lakkfestékek kg.-ként 1—1.20 pengőig. Mindenféle porfestékek és tisztítószerek a legolcsóbban kaphatók.
Dr. P. Pap Ignác ügyvéd, csődtömeggondnok.

— **REGÉNYÜNK mai folytatása anyagtorlódás miatt elmarad.**

— **A Debreceni Helyi Vasut „Harmonia" dalegyesülete** fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenád lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

— **Balesetet favágás közben.** Tóth Róza, 39 éves mindenes tegnap este Degenfeld tér 6. szám alatti lakásán fát vágott és közben a baltával szemöldökét megvágta. A mentőállomáson részesítették segélyben.

— **Lezajlott a kerületi gyorsíróverseny.** A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége Debrecenben rendezte tiszántúli kerületi gyorsíróversenyét a református főgimnázium termeiben a Debreceni Gyorsírók Társasága közreműködésével. A 350 szótagos kerületi bajnoki fokon 3 induló volt: Serényi Gusztáv (Budapest), Láng Ernő (Debrecen) és Zsatkovics Endre (Debrecen). A 100—120—150—200 fokon a következő tanintézetek vettek részt nagyobbszámú növendékkel: debreceni női felsőkereskedelmi iskola, debreceni fiú felsőkereskedelmi iskola, nyiregyházi fiú felsőkereskedelmi iskola, debreceni piarista gimnázium, Naményi-gyorsíróiskola. A versenyen a Szövetség képviseletében dr. *Radnai* Béla, az egységes magyar gyorsírás megalkotója vett részt. Ő diktálta a kerületi bajnoki verseny szövetgét, míg a többi fok szövegét részint dr. *Horváth* Gyula MÁV tanácsos, részben dr. *Naményi* Gyula felsőkereskedelmi iskolai tanár. A versenydolgozatokat Budapestre szállították s azt a központi bírálóbizottság javítja és minősíti. A részletes versenyeredményeket két hét mulva közlik.

— **A combjából vágtak ki egy darab húst, hogy pótolják leharapott orrát.** Különös eset történt nemrégiben a köcski országúton. Horváth Elemér szabó udvarolt Haraszti Amália ragyogó szépségű fiatal leánynak, aki azonban egy másik fiatalember udvarlását is szívesen fogadta. Horváth ezért felelősségre vonta a Nagyköcsk felé haladó leányt, aki úgylátszik, elutasította régi udvarlóját, mert egyszerre csak átkarolta a leányt és leharapot az orrából egy darabot. Haraszti Amáliát véresen, eszméletlenül arramenő emberek találták meg az országúton és beszállították a celldömölki kórházba. Itt a súlyosan sérült leányon műtétet hajtottak végre oly módon, hogy combjából egy darabot kivettek és azzal pótolták a leharapot orr-részt. Megindult a bűnvádi eljárás —Horváth Elemér ellen és a törvényszék egy évi börtönnel sulytotta. A kir. ügyész indítványára a bíróság a tárgyalóteremben azonnal le is tartóztatta a brutális fiatalembert, akit szuronyos fogházőr kísér le a fogházba.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSAG

TARTÓS HULLÁMOT
csináltasson
POLGÁRNÁL, Svetits palota.

Súlyos baleset érte a vladivosztoki gyorsot

Sanghai, május 9. A moszkva—vladivlosztoki vasútvonalon egy gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében a gyorsvonat súlyosan megrongálódott. Az eddigi jelentések szerint a szerencsétlenség alkalmával 4 ember halálát lelte, 21 pedig megsebesült.

900.000 embert éhhalál fenyeget Illinois államban

London, május 9. Washingtoni jelentés szerint Illinois államban bezárták az összes segélyállomásokat, 900,000 közsegélyre szoruló nélkülözőt az éhinség közvetlen veszélye fenyeget, mert az állami törvényhozás még nem szavazta meg a 3 millió dollár hozzájárulást a szegénynyalaphoz. Közel 700,000 személy száraz kenyéren s vizen él. Legtöbbjüket betegség, sőt éhhalál fenyegeti, ha nem kapnak rövidesen segélyt. Csikágóba 500 fönyi küldöttség érkezett s azzal fenyegetődzik, hogy nemsokára 200,000 éhező hadsereg fogja Csikágót megrohanni.

Nem vették fel a klinikára, összeesett a Nyulason

Pápista Péter 16 éves hajdúböszörményi lakos bejött Debecenbe, hogy a klinikán felvétesse magát. A klinikán azonban nem volt hely és a beteg fiu az éjszakát a Nagyerdőn töltötte, majd csütörtökön gyalog hazafelé indult. De csak a Nyulasig jutott el Pápista Péter, mert ereje elhagyta és a Doberdó uccán összeesett. A mentők megállapították, hogy 38 fokos láza van és tüszős mandula- és izületi gyulladásban szenved. Még hozzá tisztátalan is és ezért a járványkórházba kellett vinni fertőtlenítés végett, további sorsáról csak azután gondoskodnak.

Két asszony elrabolt egy leányt

Mint Kopenhágából jelentik, a jütlandi Aarus kikötővárosban két asszony elrabolt egy leányt. Az elrablást két okból határozták el, először azért, hogy megbizonyosodjanak, alapos-e az a gyanújuk, hogy a leány férjeikkel szerelmi viszanyt folytat, másodszor azért, hogy — ha ez a gyanú alapos — elégtételt vegyenek rajta. A két asszony „Siegfried" aláírással levelet irt a leánynak és találkára hívta. Siegfried volt az egyik férj neve. A megjelölt időben és helyen a leány meg is jelent, amivl bebizonyította, hogy nem alaptalanul gyanakodtak rá. A két asszony az elhagyott uccában rávetette magát a leányra, begyömöszölte egy ott várakozó autóba és elszáguldott vele. Egy magánosan álló házba vitték a város végén, s ott két óra hosszat ütötték-verték. Akkor aztán elengedték. A leány feljelentést tett a rendőrségen. A leányrabló asszonyok azt vallották, hogy csak meg akarták ijeszteni férjük elcsábítóját, megverni nem volt szándékuk. A leány azonban rájuk támadt és így „jogos önvédelemből" agyabugyálták el. Az ügyben még folyik a nyomozás.

Az idén is méltó keretek között ünneplik az édesanyákat

Mint az előző években, úgy most is a KIE s rajta keresztül az ifjúság hatalmas tábora vállalta az édesanyák ünneplésének előkészítését. Az igen tartalmas és érdekes műsorral összeállított ünnepélyek egész sorozata fog lelki oázist nyujtani az élet nehéz anyagi terheinek súlya alatt megfáradt elfásult, az édesanyai szivektől elszakadt és eltávolodott emberek ezreinek.

Május 12-én, vasárnap reggel fél nyolc órakor a város egyik irányától megidulva a Fazekas Mihály főreáliskola fuvós zenekara, másik irányból kiindulva pedig a Máv. Egyetértés fuvós zenekara fogja a főb utvonalakat bejárva zenés ébresztővel emlékezteti a város lakosságát az Anyák napjára. Minden felekezet a maga templomában lezajló istentiszteleten az édesanyáról fog megemlékezni. A külön ifjusági, levente és katona-istentiszteleteken ugyancsak az édesanyá ért imádkoznak.

Délután az összes protestáns templomokban külön műsorral kiegészített igen szép vallásos ünnepélyek lesznek, ugyanigy a külsőségeken: Nyilastelepen, Homokkertben, Csapókertben, Olajütőben, Téglavetőben, Kerekestelepen szintén külön műsorral összeállított vallásos anyáknapi gyülekezeli ünnepélyek lesznek. Úgy a délelőtti, mint a délutáni istentiszteleteken, vallásos ünnepélyeken ifjuk és leányok fogják az anyák napja külső szimbolizálására forgalomba hozott s e napon viselt melljelvényeket rózsaszin és fehér, igen egyszerű és ízléses művirág szekfűt és a KIE tagjai által festett magyaros díszítésü anyáknapi levelező-lapot árulni.

Este 8 órai kezdettel művészi műsorral nagy anyáknapi előadóest lesz. Ezen *Pass* László evangélikus lelkész, dr. *Mitorvics* Gyula egyetemi tanár, *Diczig* Géza, a Piarista Diákszövetség főtitkára beszéddel, *Oláhné Vajda* Julia, *Nagy* Ilona zongorakiséretével szólóénekkel, *Barcza* Gedeon tanár szavalattal és dr. *Versényi* György hegedűszólóval fognak közreműködni. Erre az estélyre műsor elővételben a KIE titkári hivatalában egész nap és este az ünnepély szinhelyén kapható.

Sport

Nagy programjuk lesz az amatőröknek vasárnap a vasutas pályán

Az amatőrök komoly küzdelmei már visszanyerni a békebeli közönséget, épen ezért az amatőrök olyan programot állitottak össze vasárnapra, amely minden tekintetben megfelelő sportot fog nyujtani.

A Cipőgyár—Kath. Népszövetség SE fél 12 órakor játszik; fél 2 órakor Mátészalka—Textil mérkőzés következik; fél 4 órakor a bajnok PMAV—DEAC és végül egynegyed 6 órakor a debreceni derby: Villanygyár—DVSC.

Mind a négy mérkőzés minden csapatra nézve fontos, mert egyik a bajnokság megnyeréséért, másik a szép helyezésére, a harmadik pedig a kiesés ellen küzd.

Olcsó filléres helyárak mellett lehet megtekinteni a mérkőzéseket, a pályán rádió fogja közvetíteni Budapestről a magyar—osztrák mérkőzés izgalmas küzdelmének minden egyes mozzanatát.

A MANCHESTER CITY SÚLYOS VERESÉGE PRÁGÁBAN

Prága, május 9. A Manchester City pénteken a Slavia—Sparta vegyescsapat ellen mérkőzött, melyet az utóbbi 5:1 (3:1) arányban nyert meg az angolok ellen, hatalmas közönség előtt.

SZINHÁZ MOZI
MANGVERSENY
PÁL UCCAI FIÚK

Molnár Ferenc nem először jelenik most meg a filmen. Legsikerültebb szindarabjai külföldi feldogozásban mérsékelt érdeklődés mellett bejárták az egész világot, most azonban egy másik Molnár Ferenc jelent meg a vásznon: a lelkes és fiatal pesti iró, aki fiatalságának tüzét és lelkét öntötte bele legnagyszerűbb regényébe, melynek alakajait a pesti grundokról szedte össze és olyan mesét font köréjük, hogy ennél a regénynél felnőttnek, gyermeknek sírni kell.

Félő volt, hogy ebből a nagyszerű regényből Amerika ismét valami hátborzngató giccset csinál de ezutlat az aggodalom nem bizonyult jogosnak, mert a *Pál uccai fiuk* a filmen is hamisitatlanul hozza felszinre a regény minden szépségét, megtartja az eredeti miliőt és a szivünkhöz nőtt ismert neveket jól esik hallani még angol kiejtéssel is.

A filmesités olyan jól sikerült, hogy jobbnak, szebbnek elképzelni sem tudtuk. Aminthogy mozgalmas a regény, olyan mozgalmas a mese a filmen is és az ideges feszültség, a meghatottság egy pillanatra sem enged fel.

A szereplők: nem szinészek, hanem gyerekek, akik ösztönös átérzéssel, igazi gyermekes buzgalommal elevenítik meg a kedves apróságokat, Nemecseket, Csónakost és társait. Élmény ezeknek a gyerekeknek a játéka és nem csoda, ha a nézőtér áhitatos csendjébe sokszor vegyül egy-egy elcsuklás, zsebkendők emelkednek a szemekhez és előadás után úgy jönnek el a nézők, mintha temetésen lettek volna.

A Vígszinház-mozgó csürtötökön mutatta be a *Pál uccai fiuk* filmet, melynek sikere még a szokásos kereteket is felülmulja.

Nagy az érdeklődés a debreceni közönségnél a Király-színház előadása iránt

A nemzetközi Vásár alkalmából a félárú utazási kedvezményt kihasználva a vidéki látogatók ezrei utaznak a fővárosba. Debrecenből is hatalmas tömegben utaztak Budapestre, úgyszintén sokszáz ember megy a fővárosba a vasárnapi filléres gyorssal is. A közönség számára a nemzetközi vásár látványosságán kivül egy másik kitünő szóraközási alkalom nyilik meg: a Király-szinház előadása. A szegedi szinház direktora, a debreceni szinház volt főrendezője, *Sziklay* Jenő szerepel társulatával a Király-szinházban és a fővárosi sajtó és publikum előtt nagy sikerrel bemutatott darabot, a *Fenséges asszony*-t adja elő. Sziklay Jenő társulata egyforma magas szinvonllon áll az ország legkiválóbb együtteseivel, ami érthető is, hiszen a *Fenséges asszony* elő adásain olyan művészek játékaiban gyönyörködhet a közönség, mint *Csortos, Rátkay* és *Patkós* Irma. Különösen a debreceni közönség körében mutatkozik nagy érdeklődés *Pakós* Irma szereplése iránt, ami nemcsak azzal magyarázható, hogy a kiváló primadonna éhány évvel ezelőtt a debreceni társulat tagja volt, hanem azzal is, hogy Patkós Irma Budapesten átütő erejü sikert aratott. Érthető tehát az a szinte példátlan érdeklődés, ami a fővárosba utazó debreceni publikum körében mutatkozik a Király-szinház művészi értékü és mégis alacsony árakon megtekinthető előadásai iránt.

ZENE

FRANCIA EST A ZENEISKOLÁBAN

Az idei tanévben a zeneiskola felsőbb osztályú növendékeivel ciklikus hangversenyeket rendez. Eddig Bach műveiből (250 éves születésének évfordulójára), olasz és magyar zeneszerzők műveiből rendezett nyilvános hangversenyeket.

A mai hangverseny műsora francia zeneszerzők műveiből van összeállítva. Az érdekes hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Néhány jegy még díjtalanul igényelhető a városi zeneiskola titkári hivatalában d. e. 10—1-ig.

KÖZGAZDASÁG

ÁRJAVULÁSOK A GABONATŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: május 16.00—03, június 15.73—75. Rozs: május 11.53—55, június 11.58—60. Tengeri: május 12.05—10, július 11.63—65.

Készáruüzlet:

Buza: tiszai 77 kg 16.35—16—70, 78 kg 16.50—16.85, 79 kg 16.55—17.00, 80 kg 16.75—17.20, ftiszai 77 kg 16.25—16.45, 78 kg 16.40—16.60, 79 kg 16.55—16.75, 80 kg 16.65—16.90. Rozs: 11.65 12.00, tak. árpa 13.40—13.60, zab 14.10—14.40, tengeri tiszai 13.25—13.40.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.50—16.80, 100 csehkorona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.80—344.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

hirek

A **Debreceni Független Ujság** páratlan politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: egész évre **20.—**, **félévre 10.—, negyedévre 5.—**, egy hóra **1.80** pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6** fillér, vasárnap **16** fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Nap", Tolvay Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy", Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc ucca sarok. „Aranyegyszarvú", Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János", Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás király", Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi út 16.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

GYENGÜLŐ ÉSZAKI SZÉL, VÁLTOZÓ FELHŐZET, PÉNTEK REGGELRE ERŐS ÉJJELI LEHŰLÉS, A TALAJ MENTÉN ESETLEG FAGY IS LEHETSÉGES. A NAPPALI FELMELEGEDÉS PÉNTEKEN MÁR FOKOZÓDNI FOG.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

PÉNTEK, MÁJUS 10.

Budapest I. 550.5 m hullámhossz.

6.45: Torna, utána hanglemezek. 10.20: Időszerű apróságok. 10.45: Ifjúsági közlemények. 11.15—11.55:-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 12.05: Katonazene. 1.15—2.30-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 3.30—4.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 5.00: A tulajdonjog fenntartásával kötött ügyletek. 5.20: Zenei paródiák. 5.45: Gyorsírótanfolyam. 6.10: Wechsler Ili zongorázik. 6.45: Sportközlemények. 6.55: Szép Ernő csevegése. 7.25: Cigányzene. 8.00: Színműelőadás a studióban. „Don José csodálatos éjszakája". Játék két részben. 9.20: Hírek. 9.40: Budapesti Hangversenyzenekar. Szünetben időjárásjelentés. 10.50: Jazz-zenekar.

Budapest II. 834.5 hullámhossz.

1.20—1.55: Szotyori Jolán zongorázik. 7.45: Babits Mihály beszél Horatiusról. 8.05—8.40: Cigányzene. 8.45: Hírek. 9.10—9.50: Fehér Ilonka hegedül. 10.00: Időjárásjelentés. 10.05—10.35: Közvetítés az Ostende kávéházból.

❖

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban: szombatköszöntő ima pénteken este fél 7 órakor. Szombaton reggel 7 órakor. Délelőtt fél 11 órakor. Délután 5 órakor. Este 7 óra 50 perckor. A kápolnás-uccai templomban: péntek este 7 óra 10 perckor. Szombaton reggel egynegyed 8 órakor. Délelőtt egynegyed 10 órakor gimnáziumi istentisztelet. Délután fél 5 órakor bibliamagyarázat. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon reggel fél 7 órakor. Este 7 óra 20 perckor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 6.55, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 6.45, vége szombat este 7.53 órakor.

— **A Tisza István Tudományos Társaság II. (orvos-természettudományi) szakosztálya** május 14-én, kedden délután 6 órakor az élettani intézet tantermében (klinikai telep) tartja LVI. rendes ülését. Tárgysorozat: 1. Dr. Orsós Ferenc r. tag bemutatja a következő dolgozatot: Dr. Ökrös Sándor: Apoplexiában elhalt egyének corrosiós vesélelete. 2. Dr. Jankovich László bemutatja a következő dolgozatokat: *a)* Dr. Törő Imre: A sejtpusztulás szerepe az alaki fejlődésben; *b)* Dr. Törő Imre: Transpositio arteriarum cordis. 3. Dr. Schmidt Lajos r. tag: A végtagok véredényeinek beidegzése és vasomotoros zavaraik műtéti befolyásolása.

— **Szülői értekezlet.** A debreceni református vallásoktató lelkésztestület május 10-én, pénteken délután ½6 órakor a Kollégium dísztermében szülői értekezletet rendez a nem református középiskolákba járó református növendékek szülői számára. Dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár tart nagy érdeklődéssel várt előadást, akit a február 15-én rendezett szülői értekezlet kért fel erre. Az áldásos értekezletre ezen az úton is felhívják az érdekelt szülők figyelmét.

— **A Debreceni Függetlenségi Kör** könyvtára 11-én, szombaton délután a rendes időben megnyílik az új helyiségében, Ferenc József út 71. sz. I. emelet, 3-ik lépcső.

— **Betiltottak egy nagyváradi magyar lapot.** Bukarestből jelentik: A nagyváradi hadtestparancsnokság a Nagyváradon megjelenő „Erdélyi Lapok"-at nyolc napra betiltotta azzal az indokolással, hogy a lap nem tartotta be az ostromállapotra szóló törvény közléseit.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1915 MÁJUS 10. HÉTFŐ. A hivatalos jelentés bejelenti, hogy Magyarországon nincs többé ellenség. A nyugatgalíciai üldöző harcokban zsákmányolt ágyúk száma 70-re emelkedett. Csapataink elfoglalták Dobiecát és Zaleszczykit rohammal bevették, amikor újabb 3500 foglyot ejtettek. Stanislautól keletre nagy harcok indultak meg.

A 3. népfölkelő ezred ezredirodájának altisztjei rendkívül lekes és szeretettel teljes versben búcsúztak el távozó ezredesüktől, Guha Józseftől. A verset Tokay János őrmester, Bakó András őrmester, Szabó Lajos tizedes, Neumann Sándor őrmester és Komlóssy Imre írták alá.

A király Nebel Ádám, Hermann Géza, Reitter Károly 39. gy. e. főhadnagyokat századosokká, ns. Görtz Arthur, Kinzl Gyula, Pribil József 39. gy. e. hadnagyokat főhadnagyokká, Vécsei Pál, dr. Csánki Dezső, Nagy Sándor, Fichtner Gyula, Miller Béla, Dudinszky Kornél, Matics Dezső, Molnár Jenő, dr. Jóna Kálmán, Rauchbauer János és Weisz Mór 3. h. gy. e. népfölkelő hadnagyokat főhadnagyokká, Ludány Lajost pedig gyógyszerügyi tiszttó léptette elő.

Dr. Kányássy Elemér debreceni ügyvéd, tart. hadnagy a kárpáti harcokban hősi halált halt.

Makay Lajos ítélőtáblai irodatisztet a hadseregfőparancsnokság a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. A kitüntetést maga Igyártó Sándor ítélőtáblai elnök tűzte a kitüntetett tisztviselő mellére.

A Katona Otthon sikerült műsoros estét rendezett, amelyen szerepelt a 39. gy. e. zenekara Nőth Antal karmester vezetése alatt, dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, Piribauer Ferenc, dr. Müller János, Jaszenovits István, Teleky Ilona, Vámos Jenő, Iványi Sándor és szellemesen konferált Pálfy József.

1925 MÁJUS 10. VASÁRNAP. A szakszervezetek titkársága kimutatta, hogy a munkanélküliség nagy mértékben terjed.

A debreceni egyetem bölcsészeti karán magántanárrá avatták dr. Ecsedi Istvánt, aki a hortobágyi szilajpásztorkodásról tartott előadást.

A Kálvinisták Templomegyesületében nagysikerű előadást tartott dr. Baltazár Dezső püspök az amerikai társadalomról. Az előadást Sallay Lajosné nyitotta meg, Szutor Béla igen szépen zongorázott, Dicsőffi Annuska hatásosan szavalt.

Rácz Olga és Farkas József házasságot kötnek.

Kardoss Ilonka nagy sikerrel énekelt a zeneiskola hangversenytermében. Kísérte P. Maleczky Bianca. Kardoss Géza szavalt.

— **Koncz Imre nem theologus.** A budapesti lapok hírt adtak arról, hogy Koncz Imre debreceni theologus öngyilkos lett. A debreceni egyetem illetékes helye közli, hogy Koncz Imrét fegyelmi vétség miatt az egyetemről kizárták, tehát nem theologus.

— **Tisztaság fél egészség!** Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

— **Rendőri krónika.** Korom László hentes Eötvös ucca 53. sz. házának kapuját álkulcs segítségével felnyitották és az udvarról kerékpárját elvitték. — Gede Józsefné Veres ucca 9. sz. alatti lakására az elmult éjszaka betörtek és a kamrából értékes ruha- és fehérneműeket loptak. — Székely Béla a nyilastelepi rom. kath. elemi iskola tanítója feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az éjszaka átvégták az iskola kerítését és az udvarról 10 darab értékes fajtyúkot elvittek. — Nagy László kabai lakos tegnap délelőtt kerékpárján jött Debrecenbe törvényszéki tárgyalásra. Amíg a tárgyalás tartott, a törvényszéki épület előtt hagyott kerékpárja gazdára talált. A lopások ügyében a rendőrség nyomozást indított.

— **Az országos ügyvédkongresszus idegenforgalmi bizottsága** tagjait felkéri, hogy pénteken délután 6 órakor az Arany Bikában a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek.

— **Látogassa meg a Budapesti Nemzetközi Vásáron Dr. Oetker pavillonját,** ahol ingyen kapja a második kiadású „Fényképes Vénykönyvet", amely befőzőrecepteket is tartalmaz. Postán is ingyen és bérmentve küldi: Dr. Oetker tápszergyár, Budapest, VIII. Conti ucca 25.

— **A mezőgazdasági összeírás.** Felhívja a mezőgazdasági összeírás elnöke az alább felsorolt szellemi szükségmunkás számlálóbiztos urakat, hogy a fizetési ív aláírása végett ma délelőtt 12 óráig a levéltárban jelentkezzenek: Mihályi János, Kosztelitz Géza, Bagi Lajos, Turóczy Péter, dr. Faragó István, Szűcs Bertalan, Rimóczy Gábor, Simon József, Szathmáry Ferenc, Frenkel Miksa.

— **Felakasztotta magát szerelmi bánatában.** Ifj. Nagy Gábor, 16 esztendős hajdúböszörményi béres felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a fiatal béres szerelmi bánatában lett öngyilkos.

Vb. **Neumann Nándor** festéküzletében **(Csapó u. 14. sz. alatt)**
CSŐDKIÁRUSÍTÁST
eszközlök. A csődválasztmány az árakat még lejebb szállította. Lakkfestékek kg.-ként **1—1.20** pengőig. Mindenféle porfestékek és tisztítószerek a **legolcsóbban kaphatók.**
Dr. P. Pap Ignác ügyvéd, csődtömeggondnok.

— **REGÉNYÜNK mai folytatása anyagtorlódás miatt elmarad.**

— **A Debreceni Helyi Vasut „Harmonia" dalegyesülete** fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenád lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

— **Baleset favágás közben.** Tóth Róza, 39 éves mindenes tegnap este Degenfeld tér 6. szám alatti lakásán fát vágott és közben a baltával szemöldökét megvágta. A mentőállomáson részesítették segélyben.

— **Lezajlott a kerületi gyorsíróverseny.** A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége Debrecenben rendezte tiszántúli kerületi gyorsíróversenyét a református főgimnázium termeiben a Debreceni Gyorsírók Társasága közreműködésével. A 350 szótagos kerületi bajnoki fokon 3 induló volt: Serényi Gusztáv (Budapest), Láng Ernő (Debrecen) és Zsatkovics Endre (Debrecen). A 100—120—150—200 fokon a következő tanintézetek vettek részt nagyobbszámú növendékkel: debreceni női felsőkereskedelmi iskola, debreceni fiú felsőkereskedelmi iskola, nyiregyházi fiú felsőkereskedelmi iskola, debreceni piarista gimnázium, Naményigyorsíróiskola. A versenyen a Szövetség képviseletében dr. *Radnai* Béla, az egységes magyar gyorsírás megalkotója vett részt. Ő diktálta a kerületi bajnoki verseny szövetgét, míg a többi fok szövegét részint dr. *Horváth* Gyula MÁV tanácsos, részben dr. *Naményi* Gyula felsőkereskedelmi iskolai tanár. A versenydolgozatokat Budapestre szállították s azt a központi birálóbizottság javítja és minősíti. A részletes versenyeredményeket két hét mulva közlik.

— **A combjából vágtak ki egy darab húst, hogy pótolják leharapott orrát.** Különös eset történt nemrégiben a köcski országúton. Horváth Elemér szabó udvarolt Haraszti Amália ragyogó szépségű fiatal leánynak, aki azonban egy másik fiatalember udvarlását is szívesen fogadta. Horváth ezért felelősségre vonta a Nagyköcsk felé haladó leányt, aki úgylátszik, elutasította régi udvarlóját, mert egyszerre csak átkarolta a leányt és leharapot az orrából egy darabot. Haraszti Amáliát véresen, eszméletlenül arramenő emberek találták meg az országúton és beszállították a celldömölki kórházba. Itt a súlyosan sérült leányon műtétet hajtottak végre oly módon, hogy combjából egy darabot kivettek és azzal pótolták a leharapot orr-részt. Megindult a bűnvádi eljárás —Horváth Elemér ellen és a törvényszék egy évi börtönnel sulytotta. A kir. ügyész indítványára a bíróság a tárgyalóteremben azonnal le is tartóztatta a brutális fiatalembert, akit szuronyos fogházőr kísér le a fogházba.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSAG

TARTÓS HULLÁMOT
csináltasson
POLGÁRNÁL, Svetits palota.

Súlyos baleset érte a vladivosztoki gyorsot

Sanghai, május 9. A moszkva—vladivlosztoki vasútvonalon egy gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében a gyorsvonat súlyosan megrongálódott. Az eddigi jelentések szerint a szerencsétlenség alkalmával 4 ember halálát lelte, 21 pedig megsebesült.

900.000 embert éhhalál fenyeget Illinois államban

London, május 9. Washingtoni jelentés szerint Illinois államban bezárták az összes segélyállomásokat, 900,000 közsegélyre szoruló nélkülözőt az éhinség közvetlen veszélye fenyeget, mert az állami törvényhozás még nem szavazta meg a 3 millió dollár hozzájárulást a szegényalaphoz. Közel 700,000 személy száraz kenyéren s vizen él. Legtöbbjüket betegség, sőt éhhalál fenyegeti, ha nem kapnak rövidesen segélyt. Csikágóba 500 fönyi küldöttség érkezett s azzal fenyegetődzik, hogy nemsokára 200,000 éhező hadsereg fogja Csikágót megrohanni.

Nem vették fel a klinikára, összeesett a Nyulason

Pápista Péter 16 éves hajdúböszörményi lakos bejött Debecenbe, hogy a klinikán felvétesse magát. A klinikán azonban nem volt hely és a beteg fiu az éjszakát a Nagyerdőn töltötte, majd csütörtökön gyalog hazafelé indult. De csak a Nyulasig jutott el Pápista Péter, mert ereje elhagyta és a Doberdó uccán összeesett. A mentők megállapították, hogy 38 fokos láza van és tüszős mandula- és izületi gyulladásban szenved. Még hozzá tisztátalan is és ezért a járványkórházba kellett vinni fertőtlenítés végett, további sorsáról csak azután gondoskodnak.

Két asszony elrabolt egy leányt

Mint Kopenhágából jelentik, a jütlandi Aarus kikötővárosban két asszony elrabolt egy leányt. Az elrablást két okból határozták el, először azért, hogy megbizonyosodjanak, alapos-e az a gyanújuk, hogy a leány férjeikkel szerelmi viszanyt folytat, másodszor azért, hogy — ha ez a gyanú alapos — elégtételt vegyenek rajta. A két asszony „Siegfried" aláírással levelet irt a leánynak és találkára hívta. Siegfried volt az egyik férj neve. A megjelölt időben és helyen a leány meg is jelent, amivl bebizonyította, hogy nem alaptalanul gyanakodtak rá. A két asszony az elhagyott uccában rávetette magát a leányra, begyömöszölte egy ott várakozó autóba és elszáguldott vele. Egy magánosan álló házba vitték a város végén, s ott két óra hosszat ütötték-verték. Akkor aztán elengedték. A leány feljelentést tett a rendőrségen. A leányrabló asszonyok azt vallották, hogy csak meg akarták ijeszteni férjük elcsábítóját, megverni nem volt szándékuk. A leány azonban rájuk támadt és így „jogos önvédelemből" agyabugyálták el. Az ügyben még folyik a nyomozás.

Az idén is méltó keretek között ünneplik az édesanyákat

Mint az előző években, úgy most is a KIE s rajta keresztül az ifjúság hatalmas tábora vállalta az édesanyák ünneplésének előkészítését. Az igen tartalmas és érdekes műsorral összeállított ünnepélyek egész sorozata fog lelki oázist nyujtani az élet nehéz anyagi terheinek súlya alatt megfáradt elfásult, az édesanyai szivektől elszakadt és eltávolodott emberek ezreinek.

Május 12-én, vasárnap reggel fél nyolc órakor a város egyik irányától megidulva a Fazekas Mihály főreáliskola fuvós zenekara, másik irányból kiindulva pedig a Máv. Egyetértés fuvós zenekara fogja a főb utvonalakat bejárva zenés ébresztővel emlékezteti a város lakosságát az Anyák napjára. Minden felekezet a maga templomában lezajló istentiszteleten az édesanyáról fog megemlékezni. A külön ifjusági, levente és katona-istentiszteleteken ugyancsak az édesanyáért imádkoznak.

Délután az összes protestáns templomokban külön műsorral kiegészített igen szép vallásos ünnepélyek lesznek, ugyanígy a külsőségeken: Nyilastelepen, Homokkertben, Csapókertben, Olajütőben, Téglavetőben, Kerekestelepen szintén külön műsorral összeállított vallásos anyáknapi gyülekezeli ünnepélyek lesznek. Úgy a délelőtti, mint a délutáni istentiszteleteken, vallásos ünnepélyeken ifjuk és leányok fogják az anyák napja külső szimbolizálására forgalomba hozott s e napon viselt melljelvényeket rózsaszin és fehér, igen egyszerű és ízléses művirág szekfűt és a KIE tagjai által festett magyaros díszítésű anyáknapi levelező-lapot árulni.

Este 8 órai kezdettel művészi műsorral nagy anyáknapi előadóest lesz. Ezen *Pass* László evangélikus lelkész, dr. *Mitorvics* Gyula egyetemi tanár, *Diczig* Géza, a Piarista Diákszövetség főtitkára beszéddel, *Oláhné Vajda* Julia, *Nagy* Ilona zongorakíséretével szólóénekkel, *Barczy* Gedeon tanár szavalattal és dr. *Versényi* György hegedűszólóval fognak közreműködni. Erre az estélyre műsor elővételben a KIE titkári hivatalában egész nap és este az ünnepély szinhelyén kapható.

Sport

Nagy programjuk lesz az amatőröknek vasárnap a vasutas pályán

Az amatőrök komoly küzdelmei már visszanyerni a békebeli közönséget, épen ezért az amatőrök olyan programot állitottak össze vasárnapra, amely minden tekintetben megfelelő sportot fog nyujtani.

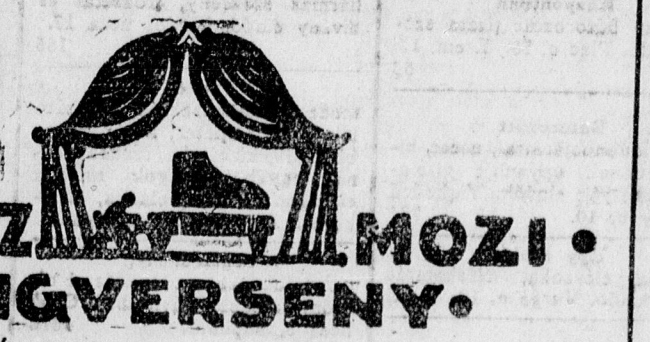
A Cipőgyár—Kath. Népszövetség SE fél 12 órakor játszik; fél 2 órakor Mátészalka—Textil mérkőzés következik; fél 4 órakor a bajnok PMAV—DEAC és végül egynegyed 6 órakor a debreceni derby: Villanygyár—DVSC.

Mind a négy mérkőzés minden csapatra nézve fontos, mert egyik a bajnokság megnyeréséért, másik a szép helyezésére, a harmadik pedig a kiesés ellen küzd.

Olcsó filléres helyárak mellett lehet megtekinteni a mérkőzéseket, a pályán rádió fogja közvetíteni Budapestről a magyar—osztrák mérkőzés izgalmas küzdelmének minden egyes mozzanatát.

A MANCHESTER CITY SÚLYOS VERESÉGE PRÁGÁBAN

Prága, május 9. A Manchester City pénteken a Slavia—Sparta vegyescsapat ellen mérkőzött, melyet az utóbbi 5:1 (3:1) arányban nyert meg az angolok ellen, hatalmas közönség előtt.

PÁL UCCAI FIÚK

Molnár Ferenc nem először jelenik most meg a filmen. Legsikerültebb szindarabjai külföldi feldogozásban mérsékelt érdeklődés mellett bejárták az egész világot, most azonban egy másik Molnár Ferenc jelent meg a vásznon: a lelkes és fiatal pesti iró, aki fiatalságának tüzét és lelkét öntötte bele legnagyszerűbb regényébe, melynek alakajait a pesti grundokról szedte össze és olyan mesét font köréjük, hogy ennél a regénynél felnőttnek, gyermeknek sírni kell.

Félő volt, hogy ebből a nagyszerű regényből Amerika ismét valami hátborzngató giccset csinál de ezuttal az aggodalom nem bizonyult jogosnak, mert a *Pál uccai fiuk* a filmen is hamisitatlanul hozza felszinre a regény minden szépségét, megtartja az eredeti miliőt és a szivünkhöz nőtt ismert neveket jól esik hallani még angol kiejtéssel is.

A filmesités olyan jól sikerült, hogy jobbnak, szebbnek elképzelni sem tudtuk. Aminthogy mozgalmas a regény, olyan mozgalmas a mese a filmen is és az ideges feszültség, a meghatottság egy pillanatra sem enged fel.

A szereplők: nem szinészek, hanem gyerekek, akik ösztönös átérzéssel, igazi gyermekes buzgalommal elevenítik meg a kedves apróságokat, Nemecseket, Csónakost és társait. Élmény ezeknek a gyerekeknek a játéka és nem csoda, ha a nézőtér áhitatos csendjébe sokszor vegyül egy-egy elcsuklás, zsebkendők emelkednek a szemekhez és előadás után úgy jönnek el a nézők, mintha temetésen lettek volna.

A Vígszinház-mozgó csürtötökön mutatta be a *Pál uccai fiuk* filmet, melynek sikere még a szokásos kereteket is felülmulja.

Nagy az érdeklődés a debreceni közönségnél a Király-színház előadása iránt

A nemzetközi Vásár alkalmából a félárú utazási kedvezményt kihasználva a vidéki látogatók ezrei utaznak a fővárosba. Debrecenből is hatalmas tömegben utaztak Budapestre, úgyszintén sokszáz ember megy a fővárosba a vasárnapi filléres gyorssal is. A közönség számára a nemzetközi vásár látványosságán kívül egy másik kitűnő szórakozási alkalom nyilik meg: a Király-szinház előadása. A szegedi szinház direktora, a debreceni szinház volt főrendezője, *Sziklay* Jenő szerepel társulatával a Király-szinházban és a fővárosi sajtó és publikum előtt nagy sikerrel bemutatott darabot, a *Fenséges asszony*-t adja elő. Sziklay Jenő társulata egyforma magas szinvonlon áll az ország legkiválóbb együtteseivel, ami érthető is, hiszen a *Fenséges asszony* előadásain olyan művészek játékaiban gyönyörködhet a közönség, mint *Csortos*, *Rátkay* és *Patkós* Irma. Különösen a debreceni közönség körében mutatkozik nagy érdeklődés *Pakós* Irma szereplése iránt, ami nemcsak azzal magyarázható, hogy a kiváló primadonna éhány évvel ezelőtt a debreceni társulat tagja volt, hanem azzal is, hogy Patkós Irma Budapesten átütő erejű sikert aratott. Érthető tehát az a szinte példátlan érdeklődés, ami a fővárosba utazó debreceni publikum körében mutatkozik a Király-szinház művészi értékű és mégis alacsony árakon megtekinthető előadásai iránt.

ZENE

FRANCIA EST A ZENEISKOLÁBAN

Az idei tanévben a zeneiskola felsőbb osztályú növendékeivel ciklikus hangversenyeket rendez. Eddig Bach műveiből (250 éves születésének évfordulójára), olasz és magyar zeneszerzők műveiből rendezett nyilvános hangversenyeket.

A mai hangverseny műsora francia zeneszerzők műveiből van összeállítva. Az érdekes hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Néhány jegy még díjtalanul igényelhető a városi zeneiskola titkári hivatalában d. e. 10—1-ig.

KÖZGAZDASÁG

ÁRJAVULÁSOK A GABONATŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: május 16.00—03, június 15.73—75. Rozs: május 11.53—55, június 11.58—60. Tengeri: május 12.05—10, július 11.63—65.

Készáruüzlet:

Buza: tiszai 77 kg 16.35—16—70, 78 kg 16.50—16.85, 79 kg 16.55—17.00, 80 kg 16.75—17.20, ftiszai 77 kg 16.25—16.45, 78 kg 16.40—16.60, 79 kg 16.55—16.75, 80 kg 16.65—16.90. Rozs: 11.65 12.00, tak. árpa 13.40—13.60, zab 14.10—14.40, tengeri tiszai 13.25—13.40.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.50—16.80, 100 csehkorona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.80—344.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

A Független Ujság uj előfizetési árai:

Havonta . . . . . P 1·80 | Félévre . . . . . P 10·—
Negyedévre . . . . . „ 5·— | Egész évre . . . . . „ 20·—

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Egyetlen
nő se felejtse el, hogy érvényesülése nemcsak leány-, hanem asszonykorában is céltudatos arcápolásra kötelezi, mert a közös fedél alatt a szépséghibák megszüntetése még sokkal fontosabb. Földes, Vígmozinál, Béka-épület. 154

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Házasság

Házasságközvetitők
adják le címüket. Szent Anna ucca 62. 149

Betöltendő állás

Minden
házimunkát vállaló szerény igényű fiatal nőt keres azonnalra nemes Tátray, Zrinyi ucca 7.

Perfekt
gyors- és gépiró jogászt felvesznek Pécsi és Pap ügyvédek, Werbczy 4. 145

Megbizható
ügyes nősembert kaucióval, — esetleg társnak keresek. Cím a kiadóban. 156

Vaseszlergályossegéd
felvételik. Arany János 37. Ehrenreich. 146

Kitűnően
főző perfekt szakácsnő felvételik. Jelentkezés bizonyitványokkal délelőtt 10—11 óra között. Komlóssy út 8. 1874

Asszony
felvételik szőrmosáshoz, előnyben, aki jártas ily munkában. Hatvan u. 56., I. ajtó. 1880

Egy
szobafestőt keresek. Délelőtt 8—11-ig jelentkezzen. — Cím: Hétvezér u. 11. 147

Mindenes
szobalányt keresek fél- vagy egész napra. Batthyány ucca 16. keresztépület. 1872

Állást keresők

Felsőausztriai
német kisasszony hosszú bizonyitványával állást keres. Ajánlatokat „Német" jeligére kiadóhivatalba kér. 157

Üzletek

Sütöde és péküzlet
Boldogfalva u. 17. szám alatt, kétkemencés pékmühely — és ugyanott áruséló üzlet azonnal bérbevehető. Értekezni lehet: Mátrai Imre zárgondnoknál, Debreceni Első Takarékpénztár. 3876

Budapesti
gallértisztitó képviseletemet — Kossuth u. 15. alól áthelyeztem Csapó u. 3. 4796

Ingatlan

Kisebb
kertes családi házat vennék belterületen. Ajánlatok: „Családi ház" kiadóhivatal. 159

ÜDÜLŐTELEP
céljára 300—600 négyszögöl, részben árnyas, főtétlen egészséges, pormentes, vasúti megálló közelében levő, kétszobás lakásból álló házastelket keresünk a városhoz lehetőleg 8—10 km. körzetben. Részletes és a komoly értéket feltüntető ajánlatok: Nyomdászegylet Elnöksége, Arany János ucca 30. szám alá küldendők.

Kiadó lakás

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba kiadó. Arany János u. 54., II. em. 158

Központban
csinosan bútorozott tiszta szoba kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 58

Bútorozott
szoba különbejárattal, uccai, kiadó azonnal, ugyanott vizsakölyökkutyák eladók. Vígkedvű Mihály u. 10. 784

Egy szoba,
konyha, előszoba, éléskamrás lakás kiadó. Varga u. 12. S

Kiadó
egy kétszobás modern lakás augusztus 1-re. Kígyó u. 37. sz. 1864

Egy
szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fás udvarban junius 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti — teljesen uj házban — minden mellékhelyiséggel esslingeni redönnyel, vízvezeték, csatornázással, gázzal, parkettával és cserépkályhával — kiadó. — Értekezhetni a helyszinen, vagy Tóth és Sebestyén Fürdő u. 2. számú irodájában. 151

Lakást keresők

Ötszobás
prima lakást keresek augusztusra, vagy novemberre. „Fix". 160

Központon
ny. MÁV főtisztviselő aug. elsejére földszintes, összkomfortos kétszobás lakást keres. — Ajánlatokat bérösszeg megjelölésével „MÁV" jeligére a kiadóba kérek. 720

Kettő-
vagy háromszobás komplett lakást keresek Nagyerdőben. — „Record". 161

Eladás

Kerékpár,
új és használt, Steyr, Puch, Csepel, részletre is. Javítás, zománcozás legolcsóbban Keszlernél, Széchenyi u. 4780

Ötszáz kg.
mérleg, egy vízfecskendő eladó. Rákóczi 5. 1881

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatalban.

Kóser
hegyaljai és homoki fajborok ecetes- és vizesugorka nagy mennyiségben olcsón Kupfernál, Pásti sarok. 162

Eladó
egy kis asztal takaréktűzhely. Rothermere 17. Első ajtó.

Nagy
hármas szekrény, íróasztal és divány eladó. Miklós ucca 17. 155

Álló
modern dióóraszekrény, cégtáblák, 5 és 3 méter, kóser zsiros bödönök, kiskályha, székek, teknők, egyéb ingóságok minden elfogadható áron eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában.

Jégszekrény,
sörpultok kedvező fizetéssel olcsón, legszebb kivitelben Csók ucca 3. kapható. 1876

Eladó
egy 7.65-ös Frommer-pisztoly engedéllyel. Rothermere 17. sz. Első ajtó.

Hubertus
kilenc pengőtől, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál ,Csapó 10. 4453

Ujonnan
nyitott fehérnemü szaküzletemben most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486

Jó állapotban
levő sparhert és kétkarikás gázreső eladó. Széchenyi ucca 12. 66

Kertiszék,
pad, fürdőkád-kályha, rolló eladók. Hatvan ucca 49. 4774

Üzemképes
Ford személyautó négyszáz pengőért. Különféle használt teherautók igen előnyös árban, esetleg részletre is megbízásból eladók. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13. 4741

Alighasznált
divatos sötétkék antilop cipő, 37-es számú, jutányosan eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 68

Bútor

Gyermekkocsi
legolcsóbb legjobb, legszebb a „Vica" gyermekkocsi üzem gyártmánya, Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 3576

Antik
vitrin, egy szekrény, többféle fotellek, kisasztalok, karosszék, ebédlőasztal. Miklós 51. Czeglédy. 153

Kombinált
nyugágyak a legszebb és legolcsóbb kivitelben kaphatók. — Hatvan 21. 4776

Sötétbarna
politúrozott hálószobabútor eladó Kovács műbútorasztalosnál, Vénkert, Domokos Lajos ucca 26. 1871

Rádió

Rádió,
2+1 és 3+1, közép- és hosszúhullámra, megbízásból eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35, keresztépület ba ra. 111

Hangszer

Koncertpiano,
szép hangú, kereszthúros, bérbeadó. Értekezés: Svájci Tejivó, Dobozy-átjáró. 150

Zongora
bérbe kiadó. Értekezni: Magoss tér 17., reggel. 751

Vétel

300 literes
szőlőprést veszek. Nap u. 4. Telefon: 12-83. 1875

Megvételre
keresek gyöngytyúk tojást kotló alá. Apaffi u. 20. szám. 635 1766

Gázvasalót
melegítővel veszek. Üzlethelyiség kiadó. Hunyadi ucca 14. — Zálogház. 7[illegible]

Megvételre
keresek jókarban levő, szép kivitelű Zephir-kályhát, hat lyukút. Címeket kérem leadni Piac ucca 41., házfelügyelőnél. 765

Pénz

A Magyar
Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Piac 81. kölcsönöket folyósit. Igénylések bejelentése hétköznapokon délelőtt 9—1 óráig. 137

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány rádióházban, Szent Anna [illegible]. — Kiégett villanyégőket beserélünk. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 3955

Homok
ingyen elhordható Andrássy út 18. alól. 750

Poloskairtást
cyángázzal legolcsóbban végez Csala, Rákóczi u. 9. sz. 148

és KÉTMALOM U. SAROK.

Mosószappant,
jó házi minőségüt olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Degenfeld téri vassátor. (Fehértói temetkezési vállalattal szemben.) 4775

Poloskairtást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kígyó u. 5. 152

Költöztetést
teherautóval az ország bármely részére elvállalunk. Debreceni Autóforgalmi Rt. — Telefon: 15-12. 4564

Házivarrónő,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.